

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uradništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Zaupnica Blumovi vladi:

Odvrnjen napad desnice

Po zelo burni debati o notranji politiki je francoska poslanska zbornica izrekla Blumovi vladi zaupnico s 361 glasovi proti 209

PARIZ, 27. febr. d. Snočna seja poslanske zbornice se je končala s sprejetjem zaupnice Blumovi vladi ljudske fronte.

V debati je desničarski poslanec Gixier-Vignancourt očital ministrskemu predsedniku Blumu, ker je dopustil, da so bili prostori za svetovno razstavo uporabljeni za zborovanje ljudske fronte, ki je dobilo celo oficijelni značaj, ker se ga je tudi sam udeležil.

Zastopnik opozicije posl. Baretty je nato predlagal prost prehod na dnevni red, večina pa je predlagala resolucijo, ki izreka vladi ljudske fronte.

te popolno zaupanje v njenem delu za gospodarsko obnovo in socialne reforme, ter izraža pričakovanje, da ga bo v enaki meri nadaljevala do popolnega uspeha.

Bivši min. predsednik Flandin je pred glasovanjem izjavil, da predsednik vlade Blum ni jasno odgovoril na njegova točna vprašanja o bodoči gospodarski in socialni politiki vlade in da se zato z njegovimi pojasnili ne more zadovoljiti.

Po več drugih govornikih je zastopnik radikalne frakcije Campinchi izjavil, da radikalni socialisti odobravajo delo vlade, ki ga je min. predsednik Blum popolnoma opravičil, v

kolikor se tiče gospodarskih in socialnih nalog. Poudaril je, da bodo radikalni socialisti še nadalje podpirali sedanjo vlado ljudske fronte, če bo do sedanje reforme izpolnila z novimi gospodarskimi in socialnimi ukrepi.

Zatem se je izjavil za vlado tudi socialistični poslanec Duclos.

Pri glasovanju je bil predlog opozicije za prost prehod na dnevni red odklonjen s 361 glasovi proti 211, dočim je bila zaupnica vladi, ki jo je predlagala večina, sprejeta s 361 glasovi proti 209.

Tako je bil na novo utrjen položaj Blumove vlade.

Naval ameriških turistov v Evropo

PARIZ, 27. febr. d. »Excelsior« poroča iz New Yorka, da je pričakovati po ugotovitvah ameriških turističnih organizacij velik dotok ameriških turistov na pariško svetovno razstavo. Vzrok za to je bolj v močnem zboljšanju gospodarskih razmer in zvišanju dohodkov kakor pa v devalvaciji francoskega franka, ki omogoča cenejše življenje v Franciji. Prekoatlantsko brodovje je popolnoma oddano za vsjo spomlad. Cenijo, da bo prišlo v Evropo 300.000 do 400.000 ameriških turistov. Mnogi ameriški turisti bodo prisostvovali tudi svečanostim ob priliki kronanja v Londonu, pa tudi ostala turistična središča na kontinentu bodo imela precej dobička od dotoka ameriških turistov.

Reforma vseučiliške vzgoje v Rumuniji

BUKAREŠTA, 27. febr. w. Na večerajšnji seji je rumunska vlada sklenila razpustiti vse dijaške domove. Od slej bodo smeli obstojati samo visokošolski domovi, ki bodo pod vodstvom rektorjev in dekanov. Visokošolski domovi so bili doslej najvažnejša središča nacionalnega gibanja. Mnogo dijakov je bilo zaradi nelegalnega političnega delovanja aretiranih.

Politični obzorik

Predsednik vlade poklanja zastavo Sokolu

Pod naslovom »Poklon predsednika vlade Sokolu« javlja glasilo JRZ »Samouprava«: »Predsednik kraljevske vlade in minister zunanjih del dr. Milan Stojadinović je odaril Sokolu v Visokem zastavo, ki ji bo osebnost kumoval 20. junija t. l., ko pride v Visokem veliki pokrajinski sokolski zlet. Narodni poslanec Radoslav Živković je predsednik pripravljene odbora za te svečanosti in je že vse potrebno ukrenil, da uspe ta prireditev čim največje častneje in impozantneje. Na to slavnost bodo povabljeni ministri dr. Behmen in Gjura Janković ter vsi narodni poslanci drinske banovine.« — Radovedni smo, bo li to vest objavil tudi »Slovenec« kot glasilo JRZ. ?

Jugoslaveni

V Novem Sadu je imela občni zbor organizacija »Jugoslovenska nacionalna omladina Karagorgijev«. Udeležili so se zborovanja delegati iz vse Vojvodine. Kakor do ločajo društvena pravila, so vsi delegati nosili kravate v državnih barvah in šajkaše. Društveni predsednik banski svetnik Dejan Lučić je imel lep nagovor, v katerem je med drugim naglašal: »Navajeni smo govoriti: Srbov ni, Hrvatov ni, Slovencev ni, Bosancev ni, Crnogorcev ni, Makedoncev ni, marveč obstajajo samo Jugoslaveni. Lahko pa tudi rečemo takole: So Srbi, Hrvati, Slovenci, Bosanci, Crnogorci, Makedonci, nas je vseh vrst in rodov, toda vsi mi smo Jugoslaveni in samo Jugoslaveni!«

proti

kršč. socialnim delavcem

Med JRZ in med krščansko-socialnim delavstvom, organiziranim v »Jugoslav. strokovni zvezi«, se vodi že nekaj mesecev ostra borba ne samo na terenu, marveč tudi v javnih glasilnih. Zlasti »Slovenec« stalno napada JSZ, a tudi ta mu ne ostaja na dolgu z odgovorom. Glasilo JSZ »Delavska Pravica« piše v svoji zadnji številki na uvodnem mestu med drugim: »Kdor čita vse napade na JSZ, se mora nujno vprašati, čemu to... V lastnih katoliških vrstah je tlelo stalno nasprotje in izpodkopavanje naše delavske skupnosti, a tudi to ni moglo umičiti našega delavskega gibanja. In danes? Kot da se je zakel in združil ves element, ki se ne strinja z načeli kršč. soc. delavskega gibanja, da napada JSZ. Ob splošnem in nekako bobnečem ognju stiplje katoliško časopisje ogenj in zveplo v vrste našega delavstva... Po časopisju razkopavajo in iščejo smeti v naših vrstah, jih po svoje razkopljajo, kar jim ne prinaša in služilo resnici, pustijo, vse drugo razpihujejo do neskončnosti, obenem pa kažejo s prstom katoliški javnosti, češ, poglejte jih, takšni so... Tudi danes je vzrok napadov samo politično strankarsko udejstvovanje. Odgovorni činitelji so ustanovili svojo delavsko organizacijo. Zato se mora JSZ zbristati s sveta. Ta svoj pravi namen pa hočejo skriti, zato stopajo v javnost z očitkom, da je JSZ premalo katoliško, da zavaja svoje članstvo v marksizem, komunizem itd.«

Članek se zaključuje z odločno izjavo, da bo kršč. socialno delavstvo strankarsko politična vprašanja reševalo samo, istočasno pa bo znalo tudi braniti neodvisnost svoje strokovne organizacije. Da je spor med in krščanskimi socialci globlji, kakor se je prvotno mislilo, dokazuje najbolj dejstvo, da snujejo kršč. socialci na zadružni podlagi lastno tiskarno, ki se bo imenovala »Delavska tiskarna«, da se tako osvobodijo odvisnosti od Katoliške tiskarne, v kateri se tiska njih glasilo »Delavska Pravica.«

»Profesorska pozabljenost«

Poslanec dr. Mirko Kosič, ki je vseučiliški profesor, je v svojem govoru rekel, da je na neki prijavi napisal: vera srbsko-pravoslavna, materni jezik srbo-hrvatski, narodnost jugoslovenska. V istem govoru je g. profesor smelo zatrjeval, da Srbi in Hrvati niso en narod... Ako Srbi in Hrvati niso en narod, kako so oni mogli s Slovenci ustanoviti Jugoslavijo in eno jugoslovensko narodnost, ki jo g. profesor izrecno poudarja? — Neki drugi ugledni profesor in publicist, ki se mnogo meša v politiko in ki je znan kot integralni Jugosloven, udeleženec raznih sestankov intelektualcev v Zagrebu in Ljilži in ki je sedaj ustanovitelj »Srbski klub« je lani izjavil v Splitu uredniku »Nove Dobro«: »Kaj bi se lagali, da smo Srbi in Hrvati en narod, ko pa nismo!... Ali je to tudi profesorska pozabljenost ali nekaj mnogo hušjega?« — To smo od besede do besede posneli po glavnem organu JRZ, da po kažemo, da stoji glavni organ JRZ odločno na stališču narodnega edinstva, namreč, da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod. Kako je potem mogoče, da glasilo iste JRZ za dravsko banovino »Slovenec« zastopa baš nasprotno stališče, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi trije drug od drugega različni narodi? Razhajanje nam in nasprotje!

Dr. Hodža o sporazumu z Nemci

Podlaga za sporazum sta parlamentarni demokratski sistem in veljavna ustava

LONDON, 27. febr. d. »Daily Telegraph« je objavil razgovor s češkoslovaškim min. predsednikom dr. Hodžo o narodnostnem sporazumu v CSR. Min. predsednik dr. Hodža je izjavil:

V šolstvu so Nemci na boljše glede na svoje število, ker predstavljajo le 22% prebivalstva, pač pa imajo utemeljene ugovore zaradi sodelovanja v državni službi.

Ze meseca novembra sem izjavil, da ne bo nihče izključen od pogajanj za češkoslovaški-nemški sporazum. Nato je prišla k meni deputacija Heinleinove stranke ter mi izjavila, da so moji predlogi pretesni in da se zato zanje ne morejo zanimati.

Na pripombo, da Heinleinova stranka ne vidi nobenih jamstev za izpolnitev obljub, je dr. Hodža odgovoril:

Statistični podatki o razdelitvi novih državnih služb bodo najboljši dokaz, da izpolnjujem dano besedo.

Na nadaljnjo pripombo, da je Heinleinova stranka izključena od pogajanj, je dr. Hodža odvrnil:

Škoda je, ker je Henlein odklonil izvolitev v parlament. Od sodelovanja v vladi ne bom izključil nobene stranke, če bodo njeni zastopniki zavzeli jasno stališče na podlagi našega parlamentarnega demokratskega sistema in veljavne ustave in če bodo opustili vse totalitarne zahteve. Naloga nemških poslancev je, da prilagode svoja stremjenja tem neizpremenljivim načelom, ker si bodo na ta način sami ustvarili pot k popolnemu sporazumu.

Izjava dr. Beneša

PARIZ, 27. febr. A.A. »Petit Journal« objavlja izjavo predsednika češkoslovaške republike dr. Beneša. Izjava se glasi:

L. 1936 je bilo najbolj kritično po l. 1914. In sicer zaradi abesinske vojne, španske državljanske vojne ter odповіdi versajske in lokarnske pogodbe. Kljub temu je bil rešen evropski mir. L. 1937 bo manj kritično, vendar pa polno težav. Menim, da bo mir rešen, če bodo demokratske države energično podprle DN in kolektivno varnost.

Republikanska ofenziva na španskem jugu

Vladne čete so v odseku Sierre Nevada zavzele več strateško važnih krajev

Gibraltar, 27. febr. d. Republikanske čete so prišle na južni fronti v odseku Sierre Nevada nepričakovano ofenzivo ter so zavzele v prvih bojih več strateško važnih vasi z 10.000 prebivalci. Te vasi utrjujejo sedaj z vsjo naglico kot oporišča za bodoče vojaške operacije. Republikanske čete so v prvih bojih zavzele številne, velike zaloge municije in živil. Po trditvah republikan, skih vrst so imeli nacionalisti v teh bojih velike izgube. Na bojišču so pustili mnogo mrtvecev, med njimi tudi nemških in italijanskih prostovoljcev. Kakor trdijo republikanske vesti, je prebivalstvo zasedenih vasi sprejelo republikanske čete z velikim navdušenjem.

Srditi boji za Oviedo

PARIZ, 27. febr. d. Kakor poročajo iz Madrida, se boji za Oviedo nadaljujejo z vsjo srditostjo. Vladne čete prodirajo le polagoma, ker se morajo boriti za vsako hišo. Izgube so na obeh straneh zelo velike. Miličniki so mesto obkolili od vseh strani ter je položaj nacionalistov zaradi tega zelo kočljiv.

Na jaramski fronti pri Madridu so dobile Francove čete nova ojačenja. Predvsem Italijanov in Nemcev, ki naj bi ustavili protiofenzivo vladne vojske. Miličniki se prizadevajo, da bi zasedli grč Pigaron, morajo pa še prej očistiti ozemlje, ki ga obvladujejo Francove čete s svojimi strojnimi.

Napad na republikansko luko

PARIZ, 27. febr. w. Kakor javlja agencija Radio iz Valencije, je nacionalistično letalstvo dopoldne bombardiralo mesto Gandia, ki leži približno 60 km južno od Valencije. Provozročena škoda v pristaniškem okraju je zelo velika. Cilj napada je bil, da se uničijo pristaniške naprave.

Mobilizacija mladine

MADRID, 27. febr. Mladina vseh strank ljudske fronte je osnovala skupen osrednji odbor, ki ima za cilj splošno mobilizacijo vse mladine, enotno poveljstvo, izpolnitev vojne industrije in ustanovitev brigad do se nadprodukcije, da bi se tako poveča-

la produkcija orožja in pospešila priprava vojaških novincev.

Včeraj je bila huda topiška borba v odseku Jarama. Namen tega boja je bil razgnati zbiranje nacionalistov okoli Val de Moranoze in Morate de Tajuna. Vladne čete so zavzele strelske jake na levi strani.

Rusija in Portugalska se odrekata blokadi

LONDON, 27. febr. w. Kakor poroča Reuterjev urad bodo pri pomorski kontroli sodelovala brodovja Velike Britanije, Francije, Nemčije in Italije. Vsaka država, ki je za nevmesavanje v Španiji in ki želi sodelovati pri tej kontroli, bo lahko to storila. Ruski zastopnik Majski je izjavil, da se Rusi ne bodo poslužili te pravice. Podobno izjavo je podal portugalski delegat.

Poplave ob Renu

Reka Ren je prestopila bregove in poplavlja znatne dele ozemlja

BERLIN, 27. februarja. Naraščanje Rena in njegovih pritokov je dolino od Bingenja dalje izpremenilo v docela poplavljeno ozemlje. Glavne prometne ceste vzdolž Rena so onesposobljene za promet. V Trierju je velik del mesta pod vodo. V St. Goarju stoji voda visoko v hišah. V Andermachu so morali prebivalstvo naseliti v zasilnih stanovanjih. V Kölnu je morala cestna železnica ob obali ustaviti promet. Tudi ladjedelnica ob Koblenzu ne more več obratovati. V krajih med Remagenom in Bonnom morajo prebivalstvu v dolnih dobavljati živila. Tudi porenska industrija zelo trpi zaradi poplav, ker je paroplovba skoro popolnoma nemogoča.

Prav tako je na Bavarskem Dunav prestopil bregove. Pri Straubingu je 11 vasi pod vodo.

Snežni zameti v Harzu

HANOVER, 27. febr. Mesta in vasi v Harzu so zaradi trajnega snežnega viharja odrezani od sveta. Ponekod je sneg nad 3 metre visok. Promet je popolnoma ustavljen. Iz celotnega snega ni mogoče daleč.

Iz Narodne skupščine

Snoči je bila končana načelna razprava o proračunu ter je skupščina prešla danes v podrobno debato

Beograd, 27. februarja. p. Narodna skupščina je danes nadaljevala svoje delo. Ker je bila snoči končana načelna razprava o proračunu, je dopoldne odgovarjal minister za socialno politiko Dragiša Cvetković v imenu vlade na razne izjave govornikov v teku proračunske razprave.

Po odobritvi zapisnika zadnje seje je najprej odgovoril predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović na vprašanje poslanca Manfreda Paštroviča, ali je res, da se je naš poslanik v Bukarešti Kasidolac, udeležil pogreba dveh članov železne garde, padlih v španski državljanski vojni, kakor so poročali nekateri listi.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je odgovoril, da je ta vest izšla najprej v nekem bukreštanskem listu, bila je na takoj naslednjega dne demantirana. To netočnost so ponatisnili tudi nekateri drugi listi, dejstvo pa je, da se naš poslanik Kasidolac ni udeležil pogreba.

Poslanec Paštrovič se je s tem odgovorom zadovoljil.

Finančni minister Dušan Letica je na to odgovarjal v daljšem govoru na pripombe k proračunu, ki so bile izrečene v teku načelne razprave glede na računsko-tehnično stran.

Za njim je minister Dragiša Cvetković odgovarjal govornikom v proračunski razpravi v političnem pogledu.

Po njegovem govoru so podali svoje izjave še zastopniki večine in manjšine finančnega odbora, nakar se je pričelo glasovanje o proračunu v načelu.

Nemško-avstrijsko kulturno sodelovanje

DUNAJ, 27. febr. o. Včeraj se je sestal k svoji prvi seji avstrijsko-nemški kulturni odbor. Nemški delegaciji načeluje poslaniški svetnik Kvardowski, razen tega pa sta v njej po dva zastopnika zunanjega in propagandnega ministrstva. Avstrijski delegaciji načeluje pooblaščen minister Hofinger. Kulturni odbor bo razpravljal predvsem o šolskih zadevah in nekaterih vprašanjih znanosti.

Izstopi iz katoliške cerkve v Nemčiji

Berlin, 27. febr. o. Vlada je na podlagi zakona o zaščiti naroda in države izdala naredbo, s katero se prepoveduje katoliškim duhovnikom v bodoče objavljati s priznane imena oseb, ki so izstopile iz katoliške cerkve.

Stavka v francoskih kemičnih tvornicah

PARIZ, 27. febr. g. Včeraj so pričeli stavkati delavci štirih velikih kemičnih tvornic v Mulhouseu. Delavci zahtevajo takojšnjo uvedbo 40-urnega dela na teden in povišanje mezd za 20 odstotkov.

Poplave v Avstriji

DUNAJ, 27. febr. br. Zadnje deževje in južno vreme sta tudi v Avstriji povzročila velike poplave. Vsa okolica Linca je pod vodo. Tudi v mnogih drugih krajih so reke in potoki prestopili bregove. Do večje katastrofe je prišlo v bližini Passaua, kjer se je porušil obrambni nasip in je voda zalila vso pokrajino.

Nevarnost poplave v Parizu

PARIZ, 27. febr. Seina čim dalje bolj narašča. Na stavbiščih za svetovno razstavo se že pripravljajo za primer povodnj. Ladje ne morejo več voziti pod mostovi, obratujejo le še nizki vlačilci, mislijo pa da bodo morali tudi promet z njimi ustaviti.

Razpust rumunske svobodomiselnice lože

BUKAREŠTA, 26. febr. w. Rumunska nacionalna svobodomiselnica loža pod vodstvom bivšega državnega podtajnika Pangala je bila razpuščena.

Koncert Brandl tria

Ljubljana, 27. februarja. Snoči se je vršil 11. koncert društva »Glasbena Akademija« v Ljubljani. Čigar spored je izvajal pri nas že dobro znani Brandl trio.

Tehnika in muzikalnost, širokopteznost in smisel za detajl, vse to je pri teh dalmah skladno razvito, tako da tvorijo tria zares komorno emoto. Program (Schumann op. 63, Beethoven op. 11, Smetana op. 15) je nudil koncertantom obilo prilike, da pokažejo vse svoje vrline zlasti izreden out za značaj posameznih skladb. Sobramana, ki se v sonatni formi že po svoji naruri ne zna omejiti na plastično modeliranje bloke, so koncertantke podale v širokih, valovitih potezah z vsjo toplino in s prav demoksi motoriko v hitrih stavkih. Prijeten kontrast, pa tudi prijetno presenečenje je bil kristalno čisto zaigran Beethoven, kjer se tako živo in plastično menjavajo jervira virtuoznost plemenito čuvstvo, humor in resnost. Smetanov trio, v katerem se srečno spajata romantično čuvstvo in zlatav glasbeni realizem, je zaključil lepi večer, ki bi zaslužil več pozornosti našega občinstva.

Društvo »Glasbena Akademija« v Ljubljani, ki je priredilo ta večer, vsa zahvala! Vendar bi bilo želeli, da bi na društvenih koncertih nikdar ne manjkala kakšna slovenska skladba. Franc Šturm

Vremenska poročila

Po stanju z dne 27. t. m. ob 7. uri jutraj Rateče: —1, oblačno, mirno, 60 snega, sren.

Planica: 0, oblačno, mirno, 70 snega, sren. Kranjska gora: —1, oblačno, mirno, barometer pada, 35 južnega snega, sankališče uporabljivo.

Vršič, Krnica: 150 snega, sren.

Pokljuka: —2, oblačno, 110 snega, srež, mala in srednja skalalnica uporabljivi.

Bistrica, Boh. jez.: —1, oblačno, 15 snega, srež.

Dom na Komni: —4, oblačno, 220 snega.

Dom na Kofcah: —6, oblačno, 70 snega.

Dom na Kravcu: —4, oblačno, 70 snega.

Velika Planina: —3, oblačno, 110 snega.

Sorzna poročila

Curij, 27. februarja. Beograd 10.—, Pariz 20.3875. London 21.4325. New York 438.50. Bruselj 73.86. Milan 23.08. Amsterdam 240.05. Berlin 176.90. Dunaj 78.95 — 81.75. Praga 15.28. Varšava 82.90. Bukarešta 3.25.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Rumunska princesa v Ljubljani

Princesa Marina Stirbley se je ustavila s svojim letalom
včeraj popoldne na ljubljanskem letališču

Ljubljana, 27. februarja. Letošnja sezona poletov turističnih letal je otvorila mlada, držeča dama iz Rumunije, princesa Marina Stirbley. Včeraj popoldne je priletela s svojim v Rumuniji izdelanim letalom na zagrebško letališče. Njen odhod z rumunskega letališča so sporočili radiobrojavni potom zagrebškega letališča. Iz Zemuna je odletela princesa ob 10.15 in računali so, da bo v Zagrebu okrog poldneva. Najbrž se ji pa ni mudilo, ker je priletela v Zagreb šele ob 13. Sprejel jo je poveljnik letalske brigade polkovnik Radović. V Zagrebu je ostala do 15. potem je na nadaljevala polet proti Italiji preko Ljubljane. Ker pa vreme ni bilo posebno ugodno, se je ustavila tudi na ljubljanskem letališču.

V Ljubljani jo je sprejel šef letalskega centra g. dr. Rape. Že v Zagrebu so ji pri-

poročili, naj zaradi megle v Alpah prekine svoj polet v Ljubljani in počaka, da se vreme zboljša. Tako je tudi storila. V Ljubljano je priletela včeraj ob 16.10 in prenočila je v hotelu Union, kjer pa niso nič kaj radi verjeli, da je resnična princesa. V Ljubljani so namreč taki gostje zelo redki. Danes popoldne je bila na letališču, kjer je čakala na ugodnejša vremenska poročila iz Italije. Namenjena je namreč v Benetke, kjer je kot rečeno rumunski izdelek tipa Clemm in njegova hitrost znaša samo 80 km na uro. V Italijo se je napotila princesa za 15 dni, na povratku se pa namerava ustaviti nekaj časa v Zagrebu. Leta samostojno že poldrugo leto in ima za seboj že mnogo poletov. Med drugim je bila z letalom že v baltičkih državah. Leta vedno sama.

9 litrov svoje krvi je že prodal, a v sredo si je prerezal vrat

Ljubljana, 27. februarja. Če se človek vsaj nekoliko poglubi v bedo enega izmed teh poklenjenih darovalcev krvi, se mu zazde tiste besede o žrtvovanju ter prelivanju krvi za domovino zgolj banalne fraze. Ob ugotovitvi, da žive med nami tudi ljudje, ki je njihov obstoj odvisen od cene njihove krvi, obledi marsikatera epopeja o junastvih ter poštvenosti. Ljudje, ki žrtvujejo v pravem pomenu besede svojo srčno kri za skorjo kruha in zato, da bi potem zopet darovali še več krvi ter rešili z njo življenje srečnejšim, niso junaki, ki bi jih opevale pesmi in slavili slavnostni govorniki, so pa nedvomno največji umetniki življenja in njihova usoda ter boj za obstanek sta pač zelo značilna za naš čas.

RESNIČNA ZGODBA, KI JE BILA V ROMANU NEVERJETNA

Sin kočarja je prišel pred dobrim letom v Ljubljano za kruhom. Mlad, poznan je že sicer budo od doma, vendar pa še ni poznal življenja na dnu večjega mesta. Veroval je še, da človek lahko najde delo, če hoče delati. Usoda pa ga je takoj pritisnila k tlemi, da je doživel v dobrem letu dni toliko, da bi bilo mnogo preveč za roman. Sicer bi pa bil takšen roman preveč življenjski, kajti resnična zgodba bi se zdelo neverjetna. V časopisnem članku ni moglo prikazati življenja poklenjenega darovalca krvi tako, da bi ljudje lahko spoznali dovolj bedo onih, ki se preživljajo s svojo krvjo.

ZVEDEL JE, DA LAHKO PRODAJA KRI

Bil je krojač, a dela ni mogel nikjer dobiti, razen tega pa ga je doletela še nesreča, da so mu morali operirati kost v stopalu. Zelo ga je skrbelo, kaj naj počne, ga bodo poslali iz bolnice na cesto, ki se je še zelo bal. Po naključju je pa v bolnici zvedel, da se nekateri ljudje preživljajo s svojo krvjo. Prišel je s kmetov polnokrvnih in zdravih. Bedno življenje v mestu in bolezen sta mu pa že vzela precej moči, lica so mu začela bledeti. Vendar so vse potrebne zdravniške preiskave dokazale, da je sposoben za darovalca krvi. Kmalu so mu prvič odprli žilo na podlakti in prodal je pol litra krvi za 300 Din.

KRI JE ZELO POCENI

Kakor vse, kar morajo prodajati ljudje, ki nimajo ničesar, razen moči svojih rok in življenjske sile svoje krvi, je tudi kri zelo poceni. Pol litra krvi pomeni pogosto ceno človeškega življenja. Lažje je pa kupiti pol litra krvi kakor prodati. Organizem poklenjenega darovalca krvi ni tovarna za kri, da bi darovalec imel svojo »blago« vedno že »na zalogi«, pripravljen ob vsakem času, da mu zdravnik odpre žilo. Če tedne je treba, da se organizem darovalca opomore, ko je prodal svojo kri. Vendar je od časa do časa »srečen«, da lahko daruje kri po dva- do trikrat na mesec. Vem, da že računato, koliko zasluži na mesec in da ga nekateri celo zavide. Samo pozabili sta upoštevati pri računu, da se je kri v ljubljanski bolnici še pocenila. Nekaj časa je bila po 200 Din. Ko je bolnica dobila novo upravo, je darovalcem upravniki primaknili 50 Din.

KRI PRODAŠ, KRUHA SI PA NE MOREŠ KUPITI

Darovalcev je okrog 80. Vsi bi radi zaslužili, ker bi radi živeli, čeprav za ceno svoje srčne krvi. Ni lahko živeti, če prodaja samo pol litra krvi na mesec. Če ne prodaja več krvi, si ne moreš kupiti kruha, ki je dražji od krvi. Več, kakor pol litra krvi na mesec, pa tudi ne moreš tako lahko prodati. Organizem zahteva nadomestilo za to, kar je izgubil. Zdravniki morajo pogosto odklanjati darovalce krvi, ker so preveč oslabele in bi tvegali življenje, če bi še dali pol litra krvi. Zato poklenjeni darovalci stradijo, ker ne morejo prodati nikdar toliko krvi, da bi se z njo lahko preživljali kakor bi se morali, da bi lahko prodajali kri.

V BOLNICI NE DOBE VEČ HRANE

Prejšnje čase so se preživljali v bolnici z ostanki hrane, ki jih je vedno dovolj. Prav zaradi tega so mnogi gledali z optimizmom v življenje, zaradi teh ostankov, čeprav jim je odtekala kri in z njo življenjska moč. Zdaj pa ni več niti tega »pribojštaka«, ki je nekaterim pomenil brez pretiravanja skoraj toliko, kakor življenje. Krivodajalec, ki o njem govorimo, je dal svojo kri v začetku z brezbrzišnostjo, kakor da bi ne bila njegova. Toda čedalje bolj je čutil, da s krvjo prodaja svojo življenjsko silo ter življenje. Živel je brez pravega stanovanja in bolnica mu je bila črna, kjer je zajel od časa do časa žilno ostankov hrane. Začela se ga je polasčati resignacija. Dejal je, da si sam ne more razložiti, kako je bilo, ko je prvič posegel po rezilu ter si prerezal žilo v zapestju. Nekaj je vzkopel v njem, ni se mogel več vzdržati in zdelo se mu je, da se tiste krvi preveč v žilah, zdelo se mu je nepotrebna. Pa vendar ni izkravrel. Zašli so mu žile

in zdaj samo velika brazgotina govori o tragediji poklenjenega darovalca krvi. Toda ne samo to. Roka zdaj ni več sposobna za težje delo in težko je reči, ali bo kdaj.

BRLOG NA LJUBLJANSKEM DNU

Ljubljana, ki je tako spodobna, civilizirana ter evropska na zunaj, s čimer se radi ponasamo ob najrazličnejših prilikah, skriva v nekaterih ulicah svoj drugi obraz, ki ga dostojni meščani nečesto poznajo. Naš darovalec krvi je stanoval v pravem brlogu v starem delu mesta. Ne bomo trdili, da tisti brlog, ki ga njegovi gosti imenujejo porogljivo azil, še obstoja v Ljubljani, pač pa lahko rečemo, da je pri nas vse mogoče. V »soba« brez svetlobe in pohištva, v zatohlem vzdušju med zdovjem podganjega gradu v pravem pomenu besede, je stanovalo po 10 in več ljudi. Edino pohištvo so bile postelje. Posteljnine ni bilo razen slamnjace in nekakšnih gnilih vzglavnikov in kupa cunj. Golazni je bilo toliko, da je ob neki priliki obiskovalec čez nekaj minut nalezal toliko uši, da je črn suknič spremenil barvo. Bilo je seveda tudi dovolj stenje. Prenočevalci so plačevali za noč 4 Din. Mnogi niso mogli plačati in gospodar jih je kratkoma selek. Staro obloko je prodajal Bosancem. To se je godilo v Ljubljani in niti ne daleč od magistrata.

»KO BI IMEL REVOLVER...«

Pripovedoval je, kako je bilo v sredo. Pokazal je brazgotine na podlaktih, kjer so mu škrtali odprli žile. Vselej po pol litra krvi. Toda največja brazgotina je na zapestju, kjer si je odprl žile sam. — Nisem se tedaj vedel, da si je v sredo prerezal vrat in vprašal sem ga, zakaj je obvezan. Resignirano je odgovoril, kakor da govori o najnavadnejši zadevi: V sredo sem si prerezal vrat. — Stanoval je v sisk. Šel sem po opravku v Koseze. Bilo je slabo vreme in vse me je tlačilo k tlemi. Pomislil sem, da je vse tako bedasto, brez smisla. Kaj se je zgodilo potem in kako sem prišel do Delavskega doma, odkoder so me odpeljali v bolnico, kjer so mi zdravnik, ki me imajo zelo radi, rešili življenje, ne morem povedati. Ni bilo prvič. Ko bi imel revolver, saj bi... Ne vem kakšna je rana, vem le, da me je zelo bolelo, ko mi jo je zdravnik šival. Takoj potem sem odšel iz bolnice; še istega večera.

Bled je. Kdo bi si mislil, da je po pokluku darovalca krvi. Kri, ki je tako poceni, da darovalec obupa in si odpre žile, da bi se zemlja napila te dragocene tekočine, še toliko prelite. Toda mlad je še. Gledal je sicer že smrti v oči, nečestokrat je prekiel življenje, vendar se še vračajo trenutni upanja, da bo našel stalnejši, čeprav stromen zaslužek, in da bo še vendar živel. To prokletu življenju je vendar lepo in človek čuti slast po njem tudi tedaj, ko mu iz odprtih žil odteka kri.

Preveč baharije

Prejeli smo:

V vašem cenjenem listu z dne 16. t. m. smo čitali hvalisanje prebivalcev iz okolice pošte pri dolenskih kolodvoru, čes pred tremi dnevi nam je poštna uprava vzela pošni nabiralnik, ki ga bodo bade temeljito popravili in kmalu vrnili. S tem mislijo menda doseči nekaj krakih, da imajo prednost pred drugimi meščani. Po našem mnenju pa rekord najbrž ne bodo dosegli. Rekord v popravilanjih nabiralnikov pripada poštni upravi v Čakanju na isto pa ostaja in je priznan nam »šikarjem« — pa še to zaenkrat ne vsem! Zato pa le nobene nevoščljivosti! To namreč pripada le prebivalcem na ozemlju od nove cerkve do Bežigrada in to po dolgem in potu. Imajo eno nabiralnik v Podmliščevski ulici, pa se je nekaj pokrval in solaj ga že dober mesec temeljito popravljajo in ga menda še bodo. Pa to še ni vse! Koliko časa je potrebno, da se nabiralnik temeljito popravi in lepo na novo prebarva in da se doseže rekord v Čakanju, zgovorno dokazuje tale primer:

Nekoč, pa to je že precej dolgo, smo imeli v našem okolišču še en nabiralnik in to na zelo pripravnem mestu, to je na križišču Kavškove ceste, Černetove, Gorjanske in Janševce ulice, na oglišču poleg železniškega prelaza. Pa se je ta šment nekaj pokvaril ali prebrazil in vzeli so ga pred dobrimi osemimi meseci v temeljito popravilo in to so menda že uredili, ker so ga tudi preprekali, pa čakajo in zraven pa tudi mi, seveda v sveti potpustitvi, da se barva dobira posušiti, kakor so to povedali na glavni pošti. Četudi je bil preprekan že v mesecu Juliju 1936 pa jim ne zamerimo, kajti v tistem času še svet ni poznal barve najnovejše iznajdbe, ki se osuši v eni uri in se prodaja skoraj tik poše pod imenom »Nu anamel«. Če bi ga s tako barvo preprekali, bi gotovo že visel na svojem mestu na hri Kavškova cesta 26.

Zdaj pa naj cenjeni meščani iz dolenskega okraja samo malo pomislijo, kaj je rekord! Sicer jim pa mi šikarji nismo nevoščljivi, pa tudi ne bahamo se s njim, ker

vedno da ga bodo tudi Dolenci lahko doleteli. Osebito, če jim nabiralnik tudi prepreka, kajti naš okolišču nam namenjeni so suhi še vse poljete, jesen in skoraj vse ali mo, pa še ni suh, sedanje vreme je pa še slabše za kaj takega.

Če bi se s vašim nabiralnikom imelo zgoditi, da ga preprekajo, je boljši, da si krpice same goraj omenjeno barvo, da se bo prej osušil.

Ako pa nam namenjeni nabiralniki še niso suhi, ljubim temu pomislimo posebno upravo, da nam jih vrne, jih bomo pa sami preprekali in pa tudi skrbno pasili nanje da se ponovno ne prebade.

Obmejna zastava v Hotedrščici

Hotedrščica, 26. februarja.

Res, da naša prava jugoslovanska narodnostna meja ne gre po krajih, kjer teče sedanja državna meja ob kraljevini Italiji, kljub temu pa moramo že radi našega ugleda paziti, da so vse naše obmejne pravice take, da so nam v ponos, a drugim v opozorilo, da tu živi narod, ki je vajen reda, na znotraj urejen in organiziran ter kot tak pripravljen na vse. Najvidnejši znak, je obmejna zastava, ki se na slokem drugu visoko dviga v nebo tako, da je tudi našim daleč tja preko dobro vidna. V obmejni Hotedrščici so že imeli tako zastavo, ki je bila postavljena leta 1930, visoka 39 m, a jo je vihar leta 1934 prekal in porušil. Z idealnostjo nekaterih Hotedrščanov, brez kakšne tuje pomoči, je bil postavljen nov drog, visok 39 m v krasnem iz kamna klesanem podstavku v katerega je vklesan državni grb in besede našega blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedniteljca: Čuvajte Jugoslavijo! Na tem drog imajo še precej dolga a tud primerne zastave nimajo. Da se temu odmore, je četniško udruženje v Ljubljani izdalo lično razglednico te zastave.

Vsem rodeljubom jo bodo za ceno Din 3.— prodajali člani Četniškega udruženja in upamo, da bo javnost rada segala po njih.

Zaposlenost delavstva v januarju

Ljubljana, 27. febr.

Zaposlenost delavstva je po podatkih OUZD v januarju 1937, če jo primerjamo z istim mesecem leta 1936 v skoraj vseh industrijah napredovala. Celokupen prirast znaša +6.856 delavcev ali 9,13%.

Posebno viden konjunkturalni napredek izkazujejo sledeče industrije: tekstilna 1.566 delavcev ali 11,82%, gozdno - žagarska +1.545 delavcev ali 31,54%, kovinska +682 delavcev ali 10,58%, gradnje nad zemljo +604 delavcev ali 42,13%, gradnje železnice, cest in vodnih zgradb (javna dela) +647 delavcev ali 58,24%, itd. itd.

V gozdno-žagarski industriji, ki je od meseca marca 1936 dalje neprestano padala v pogled zaposlenosti delavstva, se vidi v zadnjih treh mesecih pokret na bolje. Pomembnejši konjunkturalni padec izkazuje samo dve industriji, in sicer industrija papirja -644 delavcev ali -32,94% (vzrok padca je v mednem sporu papirniškega delavstva) in tobačna industrija -170 delavcev ali 18,20%. V sezonskem pogledu so nazadovale vse industrije, zlasti one, izrazito sezonskega značaja.

Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo letos v januarju 81.943 in je bilo v primeri z januarjem lanskega leta za 6856 večje, v primeri z decembrom lanskega leta pa za 5188 manjše.

Pogajanja v stavbni stroki

Ljubljana, 27. febr.

Včeraj dopoldne so se začela v Delavski zbornici pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe v stavbni stroki. Pogajanja je sklicala inspekcija dela in vodil jih je ing. Gorjanc. Zastopana so bila vsa delodajalska združenja in Ljubljanska inženjerska komora, delavstvo so pa zastopale strokovne organizacije: Zveza stavbnih delavcev Jugoslavije, podružnica v Ljubljani, NSZ, JSZ in ZZZ. Delavsko zbornico je zastopel J. Stanko.

Obe strani sta izjavili, da želita čimprej skleniti kolektivne pogodbe, naker so se takoj začeli pogajati po osnutku, ki so ga predložile delavske organizacije. O določitvi glede delovnega časa. Sporazumeli so se, da stopi v veljavo 10-urni delovni čas, vendar pa z angleško soboto, da bo znašal na teden samo 56 ur namesto 60. O drugih določitvah kolektivne pogodbe niso razpravljali, pač pa so se sporazumeli, da delodajalci predložijo svoj osnutek kolektivne pogodbe 8. marca, ko se bodo pogajanja nadaljevala, najbrž permanentno do sklenitve pogodbe.

Pogajanja za pisarje in soboslikarje snoci ni bilo, ker se jih delodajalci niso hoteli udeležiti.

Ljubljanska podružnica »Merkurja«

Ljubljana, 27. februarja.

Občni zbor Društva trg. in priv. nameštencev Jugoslavije Merkur-Zagreb podružnice v Ljubljani, se je vršil 17. t. m. ob izredno številni udeležbi članstva. Občnega zbora se je udeležil tudi sam predsednik centralne uprave g. Miroslav Ježić. G. Ježić je v svojem pozdravnem govoru pojasnil poleg raznih društvenih zadev tudi borbe, ki jih je imelo društvo s Susorjem. Z zadovoljstvom je ugotovil porast članstva tekom zadnjega leta, ki izvira iz zavednosti intelektualcev. Posebej je naglašal, da ima društvo v Zagrebu moderno opremljen sanatorij, kjer opravljajo zdravniško službo priznani specialisti. Med drugim se je na občnem zboru razvila živahna debata o vprašanju sanatorijskega zdraviljenja za nujne slučaje v Ljubljani in to tozadevna pogajanja že v teku. Člani imajo že to dobro, da imajo proti povratni potni stroškov brezplačno zdraviljenje v društvenem sanatoriju v Zagrebu.

Občni zbor je dal predljudi upravi društva razredneno s primanjem za njeno uspešno delovanje v preteklem letu, v kateri dobi še številno članstvo lepo nagrado. Izrekal je tudi priznanje šefzdravniku g. dr. Trnkicu za njegovo uspešno in razumno delovanje.

Občni zbor si je nadel nalogo obdržati intelektualno dobro, katere nudi nagradbi Merkur poleg po zakonu predvidenih davstev. Glede na nalogo, ki je bila po verjetna novostvoljni društveni upravi na občnem zboru, bo le ta zastavila vse svoje vpliv, da bo mogla na prihodnjem občnem zboru pokazati uspehe, ki si jih članstvo želi. V novem upravnem odboru so: Preds. Kos Ivan, podpredsednik: Ciglar Jakob in Bebe Josip, Odborniki: Gorjanc Ferdo, Pajalič Vladimir, Kregar Anton, Otrin Mira, Nadzorni odbor: Predsednik: Hital Erwin Odb. Falatov Tonio in Lukež Vilj.

Občni zbor zasavskih lovcev

Trbovlje, 26. februarja.

V nedeljo dopoldne so se zbrali v Trbovljah lovci iz vsega Zasavja, da pregledajo delovanje odbora, ki so mu nali poverili vodstvo njihove organizacije. Prišli so zastopniki iz Laškega, Radeč, Zidanega mosta, Hrasnice, Zagorja, Ljilje in drugih krajev v Zasavju, najštevilnejše pa so bili sosedski zastopniki trboveljski člani. Na občnem zboru je vladalo živahno razpoloženje zelene bralovščine, kar je pač razumljivo, saj tako številno zasavska zelena bralovščina na svoji letni skupščini še ni bila zbrana kot letos. Prostrana Forteleja dvorana na Vodah bi bila za toliko številno lovcev skoro premajhna.

Občni zbor je vodil podpredsednik Zasavskega lovskega društva g. inž. Homan iz Laškega, ki se je uvodoma spominjal med letom odšlih in preminulih članov gg. Zupana, Škrljara in Lukeža, nato pa je predlagal poravnane brozavke raznim vodnim funkcionarjem orednjega društva, nato pa v kratkih obrih predložil delovanje društva v preteklem letu.

Tajnik g. Avgust Suligoj je poleg običajnega administrativnega dela omenil tudi lep razmah lovske ideje v Zasavju zlasti odkar je bilo bivše Slovensko lovsko društvo, združnica Trbovlje prenevanje v Zasavsko lovsko društvo, katere delokrog obsega vse Zasavje. Društvo šteje danes 377 članov, kar je vsekakor lepo število za tako mlado društvo. Odbor je bil primoran izjaviti konsekvence proti onim članom, ki niso zadostili članskim obvezam in niso plačali članarine, ter jih je iz članstva izdal.

Blagajniško poročilo je podal g. Müller iz Zagorja. Da je stanje blaginje ugodno, dokazuje saldo, ki znaša 12.334.76 Din. Revizorja gg. Pust in inspektor v p. Pleškovski sta imela lahko delo, ko sta sprito vzorne blaginje predlagala odboru razrešnic.

Poročilo o splošni situaciji v lovskih revirih je podal g. inž. Šušteršič, urednik »Loveca« iz Ljubljane. Pri dopolnitvah volitvah je bil izvoljen predsednik g. Avgust Suligoj, v odbor pa gg. Adolf Widra in Drago Radej.

Po razmnožitvi, pri katerih se je razpravljalo o raznih organizacijskih vprašanjih, je predaval g. dr. Jože Herfort o ravnanju z ustrezno divjačino. Njegovo stvarno in strokovno predavanje je vzbudilo med zbranimi lovci splošno zanimanje in odobravanje.

Zbiranje knjig za ameriške Slovence

Ljubljana, 27. februarja.

Kraljevska banska uprava je dobila iz Združenih držav Severne Amerike poročilo o vprašanju, kako je z znanjem slovenskega jezika med otroki naših izseljencev. Poročilo ugotavlja znano dejstvo, da slovenski otroci, ki so se rodili v Ameriki in tam obiskovali šole, po večini slovenski jezik prav slabo govorijo, mnogi ga sploh ne znajo, izvemši nekaj posameznih besed. Vendar pa ugotavlja poročilo, da je tudi v Ameriki med nekaterimi izselenci narodna zavednost tako močna, da se trudijo, da bi jo ohranili tudi med svojimi otroki. Tako imamo danes med slovenskimi otroki, ki so se rodili v Ameriki, nekaj akademikov in duhovnikov, pa tudi drugih mlajših izobraženec, ki se bolj ali manj zanimajo za slovnost naroda, čigar oddaljena veja so. Vendar pa mlajši rod slovenskih izobraženec v Ameriki ne more dobiti pravega vpogleda v slovensko slovnost in sicer radi tega, ker nima nikakih odličnejših slovenskih knjig na razpolago. Knjige naših znanih pisnikov in pisatelj, zlasti novjših, so med ameriški Slovenci redkost.

Zato je sklenila kralj. banska uprava v Ljubljani, da bo skušala vsaj nekaterim slovenskim akademikom in drugim izobraženecem v Ameriki preskrbeti nekaj pomembnejših del slovenske književnosti. V pripravljanju, da njeno posredovanje ne bo brezuspešno, se obrača tem potom na vse slovensko javnost, zlasti na naša založništva, na narodna kulturna društva in na slovensko izobraženstvo s prošnjo, naj darujejo odlična dela iz našega slovnosti za naraščajo slovenskih izobraženec v Ameriki. Predvsem naj se darujejo taka dela, ki bodo mladi slovenski inteligenci v Ameriki na dostojen način pokazala visoko književno in splošno kulturo slovenskega naroda. Dobro došla je pa sleherna knjiga. Knjige naj se pošljejo do 31. marca 1937 na naslov: Kraljevska banska uprava v Ljubljani, prosvetni oddelek, Književna ulica 9, II. soba št. 11.

Iz Trbovelj

Ošite sadno drevje: Občna opozarja tudi letos kmetovalce in lastnike sadnega drevja, da v smislu zakona o zatiranju boleznih in škodljivcev na rastlinah očistijo svoje sadno drevje najkasneje do 15. marca ter ga tudi poskrope dokler drevesa ne odganjajo, po možnosti z arborinom. Odrasli morajo v tem roku vsa stara, trila drevesa, ki so močno okužena z belo omelo (limom), odstraniti vse pragozde in suhe veje, okužene z limom. mahom, lišajem, itd. V primeru, da so blizu sadovnjakov gozdna drevesa polna z omelo, je odstraniti tudi ta. Občina je po nalogu sreskega načelnika določila posebno kontrolo, da bodo kmetovalci in lastniki sadovnjakov in sadnih dreves res izvršili dani nalog in storiti določeni 5 očištev,

v katerih bodo za to določeni občinski odborniki kontrolirali čiščenje sadnega drevja. Kdor bi temu nalogu ne zadostil, bo kazenovan.

Volitve v Bratovsko skladišče: Kraljevski upravni odbor bratovske skladišče je na svoji zadnji seji sklenil, da se bodo volitve volitev delegatov v kraljevo skupščino dne 28. t. m. nepretrgoma od 8 ure jutraj do 6. ure zvečer. Volitve se bo torej brez odmore v popoldanskem času in ne s prekinitvijo od 12. do 2. ure pop. kakor je bilo to objavljeno v volilni u razglasu z dne 27. 1. t. l.

Streljalska družina prired danes ob 19. uri v Sokolskem domu strejanje, Odbor.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 27. februarja katoličani: Leander

JUTRI: Nedelja, 28. februarja katoličani: Roman, Teofil

DANASJNE PRIREDITVE

KINO MATICA: Lumpaci vagabundus

ZKD: Pastir Kostja ob 14.15 v Matici

KINO IDEAL: Metropolit

KINO UNION: Zlato iz Singaporea, matineja »Ljubljence vseh žena« ob 14.15

KINO SLOGA: Mesto Anatol, matineja »Gospod brez stanovanja« ob 14.15

KINO SSKA: Poročnik Bobby

KINO MOSTE: »Pastir Kostja« in »Svet je moj«

Šentjakobsko gledališče »Zakonci stakajoe« ob 20.15 Mestni dom

Razstava slik Slavka Tomerlina v Jakopičevem paviljonu

PRIREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Lumpaci vagabundus

ZKD: Pastir Kostja ob 10.30 v Matici

KINO IDEAL: Metropolit

KINO SLOGA: Mesto Anatol, matineja »Gospod brez stanovanja« ob 11. dop.

KINO UNION: Zlato iz Singaporea, matineja »Ljubljence vseh žena« ob 11. dop.

KINO SSKA: Poročnik Bobby

KINO MOSTE: »Pastir Kostja« in »Svet je moj«

Narodna galerija ob 11. dop. vodstvo v glavni dvorani: Naši baročni slikarji Vodi g. Marijan Marolt.

Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola ob 16. v Narodnem domu — Sneguljica.

Šentjakobsko gledališče »Zakonci stakajoe« ob 20.15 Mestni dom

DEŽURNE LEKARNE

DANES in JUTRI: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Báhovec, Kongresni trg 12 in

Mr. Nada Komotar, Viš — Tržaška cesta.

Uvod sita

Nezaposleni profesorski kandidati so imeli občni zbor in ugotoviti so, da jih je v banovini 200; 800 nezaposlenih učiteljev je pa za nameček. Zborovalce je počastil zaposleni zastopnik prosvete in jih tolažil z vzorno vzgojnimi besedami, ki jih nezaposleni pedagogji še tam lažje razumejo. Ravni se bodo po zlata vrednem vzgojnem nasvetu in postali vsi literati.

Domovina je rešena! Dobili bomo na mah armado, cel tisoč novih literatov, kar bo nezasielna pridobitev naše kulture, zlasti se, ker pri nas sploh ni literatov in ljudje se trgajo za knjige, revije in vse duševne proizvode. Z navadnim Kolumbovim jajcem je bilo vprašanje nezaposlenih intelektualcev rešeno na občnem zboru. Novi, proglašeni literati so že na delu; peresa že škripljejo tako močno, da so preglušila kruljenje pedagoško neizobraženih žolodcev Aue literatura, brezposelnih intelektualci vsega sveta te pozdravljajo.

Naše gledališče

DRAMA

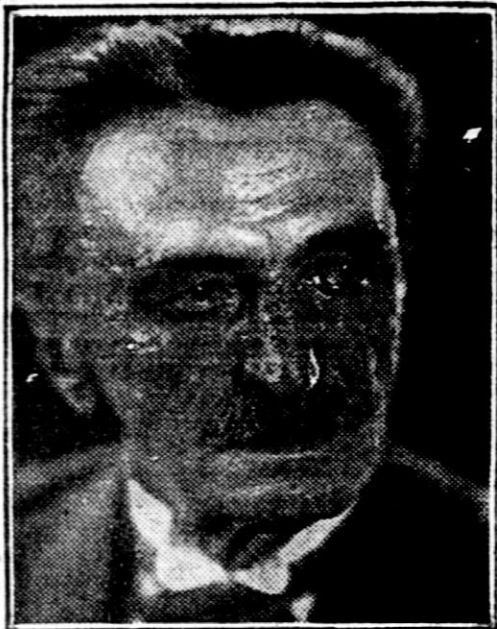
Začetek ob 20. uri

Nova Nušičeva komedija

„Dr“

Premiera bo drevi — Malo kramljanja o tem in onem

Ljubljana, 27. februarja. Hripa in druge sezonske bolezni so se razpele po vseh delih mesta in seveda tudi po Ljubljani. Ker je že blagopokojni danski kraljevič Hamlet dejal, da bodi gladišče in igralec ogledalo ljudi in svoje dobe (tako nekako!) se tega držimo in skušamo biti ogledalo vseh aktualnosti pa najsih repertoarja, svetovnih podvigov, nazorov, stremenj in — boleznih. Zato teater ne zaostaja s svojim članstvom v kreiranju najaktualnejših. Članstvo se lepo v redu kot ga predpisuje muhasta gospa Ueoda, vrsti v individualni boleznimi težje in lažje, ga značaja. Lipah poskuša svojo najaktualnejšo vlogo kot pacient na Golniku, kjer ima za režiserja strogo zdravniško, ki so v glavnem z njim zadovoljni, samo eno jih moti: njegova prevelika zgovornost — pravica, da to ni smiselna predpisana vloga! Naš Emil Kralj je zavrnil še vedno eks-kralj (tudi aktualnost našega časa), iz svojega rekonvalescentnega stila se le redko prikaže. Drugo članstvo pa poboteha o prostem času — ker je reporter neizprosno in ni časa za to, toda ljub tuemu zmanjka sedaj enega sedaj drugega za nekaj dni.

Avtor B. Nušič

Treba je bilo torej izmisliti boleznijo — Bel. sebuba z vragom in naš iznajdljivi režiser Bratko Kreft je potuljal, da more odposliti bolnemu članstvu le renomiran doktor, zato je zrežiral Nušičev »Dr« (doktorja), češ, da ta ozdravi vse človeške bolezni, pred vsem pa slabo voljo... s smehom! Publika in članstvo sta se tega doktorja zelo razveselila, posebno tisti, ki na bi mu pripomogli do njegovega prihoda na oder, pa glej ga šmenta! koj ko je prišel je pokazal, da

ne pozna šal. Dve članici (Božarjeva in Gabrijelečeva) ki sta hoteli njemu na ljubo zatajiti svojo hripo, samo da bi mu pomagali do uspeha, je postal v posteljo, kjer naj nemudoma ozdravi, na njuno mesto pa sta vskobil Levarjeva in Slavčeva.

Zanima vas kako je sicer kaj s tem »Dr«? Ali si morete predstavljati na našem odru Nušiča brez Cesarja, Daneša Nablocke, Janovane in Rakarjeve? Ne? Potem je vse v najlepšem redu: videli jih boste! Kaj igrajo? Cesar, beograjskega parvenija, bankirja, ki ne špekulira samo s čelji in borznimi papirji, marveč tudi s poštenjem, častjo, vestjo, in podobno robo, ki ni več v modi, temveč leži kakor blago, ki je prišlo iz mode, v trgovini in se oddaja po ceni, kakršnokoli se kdo ponudi. Okazija —! Razprodaja po najnižjih cenah... V prepiranju, da je za denar vse na prodaj, pridobi svojemu sinu Mikoradu (Drenovec) doktorski naslov na ta način, da ga pošlje študirat v Švico na ime in z listinami svojega sina, njegovega sina, njegovega ubožnega prijatelja Velimirja (Jermana). Vse gre lepo po sreči. Velimir se vrne in prinese Mikoradu diplomu in naslov... tedaj pa...!

Taka je situacija ko se zastor dvigne. Te danj pa se sproži usodni kamen z brega in narašča v lavino nepredvidljivih dogodkov, ki se prične zgrinjati nad bankirjem. Iz Švice se pripelje »driev« profesor Reiser (Gregorin) in neka še bolj zanimiva dama, Klara (Mira Danilova). Bankirjev svak, Blago, je (Daneš) skuša pomagati prizadetim iz zagate, pa še bolj zamota že itak zamotan zadevo. Tedaj dokažejo dogodki parveniju, da denar ni vse, da je še poštenje na svetu, da pade jabolko vseh daleč od drevesa, da zamore triletni Pepka prebrniti vse načrte o transbalkanski železnici, da je včasih dobro biti informiran v politiki in literaturi (Titulescu in Goethe), da se egoistična dobrodelnost naščuje (Polonica Juvanova, Slavčeva) da je najšarmantnejša napeljevalka zakonov (Nablocka) lahko spljena na led in da je treba včasih moderne širokogrudnosti, da se pride do svoje sreče. (Mira Danilova, Drenovec, Levarjeva in Jerman). Ali je treba povedati igri v priporočilo še kaj več kot ime njenega pisca Nušiča? Spomnili se boste »Zalujočih ostalih«, »Beograda nekdanj in sedaj« in »Gospo ministrice« — »Dr« ne more zatajiti peresa, izpod katerega je izšel. Komedija o ogrožanju parveniju je več kot samo zabava, fabula, smehota na zunanjih dogodkih, ker posega v značaje oseb, in opozarja, da je v njih precej Modicovega satiričnega duha. Ali se zavedamo da prekasa Nušič mnogo, mnogo inozemskih komedijograf? M. S-eva

Kozji strah ne miruje

Zagorje, 25. febr. Vendar pa danes že lahko trdimo, da se je prvotni strah na dveh nogah, kakor smo splošno hoteli verjeti, prelevil v pasovga krivoloknega škrovinca — psa, ki je tudi še pri preostalih junaštvih igral glavno vlogo.

Ko je v sredo zjutraj okrog 8 ure hotela rudarjeva žena ga. Simončičeva nakrmiti svojo kozo, jo je našla še toplo, a mrtvo s pregrizanim vratom. Kar je kazalo na to, da je poginila prav pred kratkim. In res so šolarji malo prej opazili nenavadno močnega ovčarkega psa, ki je bežal v gozd ter izginil proti Dolam. Po prsih je bil od ilovice ves umazan. Preiskava je dognala, da je tudi to pot v svoji krivolokosti potegnil v razgrizel del stene kozjega hlevca, izkopal v mehka ilovnata tla precejšnjo luknjo, da se je lahko splazil v notranjost in pregriznil breži kozo vrat, potem pa je zbežal. Okrog hlevca ni bilo razen pasjih sledov nobene človeške stopinje, tako, da lahko z gotovostjo trdimo, da je tudi drugo kozo podal pes sam in sicer izredno krivolokni ovčjak, ki se je specializiral na te vrste zabavo, ki je prebivalstvu povzročila nemalo razburjenja, jeze in pa seveda oškodovalca prizadete precej občutno. Vprašanje pa ostane, kje je misteriozni pes? Zdi se, da čez dan neke spi, ponoči in do zgodnjega jutra pa se klati po krivih potih. Kdor bi ga skrilal, je kazniv in bo moral nastalo škodo povrniti, mimo tega pa ga bo zadel še kazen, predvidena za tak prestopek.

Karitativno delo kranjskih Kolašic

Kranj, 25. februarja. Pretekli teden je zborovalo naše najmarljivejše in najagilnejše karitativno društvo v Kranju »Kolo jugoslovenskih sester«. Občni zbor je otvorila dolgoletna aglina in poštvovalna predsednica gospa Janja Miklavčeva, ki je pozdravila navzoče zborovalke in podala splošno poročilo o delu društva. Podrobno delo je razvidno iz izčrpnega poročila neumorne tajnice gđ. Terezije Pipanove.

Društvo šteje okrog 300 članic ter eno častno članico. Jeseni je prenehalo poverjenišvo na Jezerskem radi odhoda učiteljice gđ. Piskernikove, ki je v Kolu sodelovala nad 10 let. Aktivno poverjenišvo na Primorskem šteje 30 članic, večinoma podpornih. Tekoče zadeve društva so se obravnavale na 9 sejah in 4 sestankih. V tekočem letu sta iz vrst kranjskih Kolašic odšli dve odbornici in sicer blaginčarka ga. Marica Gregor, ki je 9 let vodila blaginjo ter odbornica ga. Gregorin Lor. Iz kupčičke bronskih oljkovih vejic, katere vsako leto preskrbe učence višje dekliške šole pod vodstvom učiteljice gđ. Olge Šavnikove se je izvršila obdaritev mestnih revežev in drugih potrebnih za Veliko noč. Obdarovanih je bilo 32 samskih oseb in 24 družin, z gotovino pa 4 osebe. Običajno podporo Din 500.— je dobila tudi Dijaška kuhinja. Z izkupičkom cvetličnega dne se je obdarovalo 20 rodbin in 10 starih ženic. K mlečni akciji, ki zadnja leta na obeh šolah prav lepo uspeva, prispeva Kolo vsak dan 8 l. toplega mleka. Akcijo vodi gđ. Bizjak Jerica. Največja in najlepša pa je božična obdaritev Kolašic, ki se je vršila 17. dec. za šolsko mladino, 18. dec. pa za odrasle. Obdarovanih je bilo 90 otrok z obleko, perilom in čevlji, 40 odraslih samskih oseb in 33 rodbin večinoma z živili in blagom, 8 oseb pa z gotovino. Podpora Din 500.— je prejela tudi Dijaška kuhinja. Na priporočilo Protituberkulozne lige je bilo obdarovanih 6 rodbin in 3 samske osebe z blagom. Poverjenišvo na Primorskem je dobilo 32 m. blaga. K božični obdaritvi prispevajo kranjske tovarne, trgovci in ostalo meščanstvo. Perilo gospe same sešijejo. Kolo oskrbuje tudi grobova pesnikova dr. Prešerna in Simona Jenka na kranjskem pokopališču. Veliko pažnjo temu delu posveča gospodarica ga. Holchakerjeva. Kolašice so tudi jako uspešno sodelovale v protituberkulozno tednu z zbiranjem prispevkov za protituberkulozno ligo.

Blaginjsko poročilo je podala namestnica odšile ga. Gregorčeve. Zdenka Sirčeva, o gospodarstvu pa je poročala marljiva in nad vse poštvovalna ga. Jelca Holchakerjeva, ki zlasti božičnici posveča mnogo truda in dela. Odbor je ostal stari z go. Miklavčičeva na čelu. ga. Sirčeva je postala blaginčarka, ga. Nečmarjeva pa odbornica. Naj bi bilo pričujoče skromno poročilo vsaj majhen odsev in prikaz velikega in poštvovalnega karitativnega dela matljivih Kolašic.

Ljubljanski in zagrebški tramvaj

Ljubljana, 27. februarja

Pišejo nam: Ljubljanski in zagrebški tramvaj. Kolika razlika. V Ljubljani prazni vozovi, v Zagrebu pa ves dan natrpano polni. Zakaj? V Ljubljani je najdaljša proga približno 8 km in ako se peljemo recimo po tej poti, plačamo Din 3.50 i. t. d. V Zagrebu so pa proge 8 in 9 km dolge in plačate Din 1.50 magari še dvakrat prestopo. Do pol 8 ure stane vsaka vožnja v Zagrebu Din 1.— ako pa vzamete zjutraj povratni listek Cnomerec—Maksimir to je 8 km ali pa Trebnjevac—Zvonimirka ulica 9 km ali katero drugo hočete, plačate še 1 dinar. Torej vozni listek je vas veljal Din 2.— in se z njim po 1 uri popoldne ali pa do 23.30 ponoči zopet peljete domov. Nočne takse kakor je v Ljubljani, ne poznajo v Zagrebu, temveč stane naveden ali prestopen vozni listek vedno Din 1.50. In pogledajo vozove, narejeni so v Zagrebu in kako mirno tečejo, stanejo pa škrat manj kakor naši novi veliki.

Ako bi bila cestna šoleznica v Ljubljani moja bi ukrenil takole: Vsaka vožnja, kamor bi se hotel kdo peljati, bi stala Din 1.— samo prestopni vozni listek bi bil po Din 1.50. Nočno takso Din 1.— bi pa takoj odpravil. Bojje je, da se pelje 25 ljudi, kakor pa samo osebe. Jamčim pa, da bi bili ljubljanski tramvajski tudi natrpano polni v nekaj letih pa naša cestna šoleznica visoko aktivna. Torej poskušajte, ne bo vam žal.

GEDA NAVADA — Moja žena ima zelo grdo navado. Zadržuje čase hoditi ponoči od krme do krme. — To je pa res hudo. Ali mnogo piše? — Ne piše ne, samo meče šče.

Politiki in mesta v sportu

Nekaj umestnih in potrebnih besed k državnemu smučarskemu prvenstvu na Jahorini

Ljubljana, 27. februarja. Vse kaže, da bo imelo državno smučarsko prvenstvo na Jahorini še nekatere posledice. Čitali smo najprej izjave tekmovalcev, ki so opravičevali svojo odsotnost na slalomu, nato je pa JZSS razglasil suspenz vseh tekmovalcev, ki niso hoteli nastopiti na slalomu, obenem pa tudi prepoved izvrševanja funkcij saveznih sodnikov in smučarskih učiteljev za vse prizadete. Posebna komisija naj bi uvedla preiskavo in postlaka krivce.

JZSS je doslej veljal za vzor vsem ostalim sportnim savezom. Se nikdar ni prišlo do nesoglasij med podsavezi in savezom, še manj pa do očitnega odpora. Nesrečna Jahorina nam je pa naenkrat pokazala, da tudi v zimskem sportu ni vse tako, kakor smo mislili. Včerajšnji odgovor Gorenjskega podsaveza savezu nam je to dovolj jasno pokazal. Odgovor je več kakor ultimativen, ker celo odklanja pokorščino savezu in odkrilo ne priznava njegovih kazenskih sankcij. Zahteva celo, da savez nemudoma prekliče svoj sklep glede prepovedi starta tekmovalcev in namigava, kdo je prav za prav največji krivec. Ni naš namen spuščati se v debato, kdo ima prav in kdo ne, v gotovem pogledu pa le moramo pritrditi GZSP, ker je popolnoma odkrito povedal, zakaj se je prvenstvo moralo vršiti v Sarajevu. GZSP pravi že v prvem odstavku svojega odgovora:

»Že prvi dan je bilo od strani zletnega odbora sporočeno, da niso glavno državno prvenstvene tekme — temveč »p a r a d a« po mestu.

Ta stavek je dovolj jasen. Sportni moment je bil postranski pomena in naj bi služil le poveljanju drugega momenta, ki s sportom nima nič skupnega. Politika se nikdar ni sportu koristila in nje kvamir vpliv se je pokazal tudi v Sarajevu. Če se razpišejo sportne tekme, je treba tekmovalcem dati priliko, da se jim popolnoma posvetijo, nikakor se jih pa ne sme izrabljati v povsem druge svrhe, pa naj bodo to parade, politične manifestacije ali kdove kaj še. Prepričani smo, da bi se tekmovalstvo vršilo in končalo popolnoma v redu in brez vsakega incidenta, kakor se je končalo že nešteto drugih tekem, kjer tudi niso tekmovalci našli potrebnega udobja, a so se lahko popolnoma posvetili namenu, zaradi katerega so prišli — tekmovalstvu.

Ze takoj, ko so se pojavili glasovi, da bo letošnje prvenstvo v Sarajevu, smo bili skeptični. V Bosni in splot v južnejših krajih naše države turizem in planinarstvo se nista tako razvila kakor v naših krajih. Pri nas najdemo tekmovalci dovolj prilike za udoben počitek, ker imamo obilo smučarskih postojank, ki lahko sprejmejo pod streho tudi 100 ali več tekmovalcev.

Tudi SK Ljubljana protestira proti ukrepm JZSS

Ljubljana, 27. febr.

»Izzvan po časopisnih napadnih in izjavah saveznih funkcionarjev ter po sklepu JZSS z dne 23. II. t. l. je Smučarski klub Ljubljana po poročilu klubskega delegata po zaslišanju v Sarajevu udeleženi tekmovalcev ter na podlagi časopisnih poročil na plenarni seji upravnega in tehničnega odbora dne 24. II. t. l. ugotovil sledeče:

1. Smučarski klub Ljubljana se je odzvala pozivu ministrstva za telesno vzgojo ter se je v zvezi velikim finančnim žrtvam z 18 tekmovalci in enim delegatom udeležil propagandne prireditve v Sarajevu in s to prireditvijo združenih tekem za državno prvenstvo, ker je videl da je ta prireditev za razvoj smučarstva v državi velikega pomena.

2. Tekmovalci so se morali udeležiti sproveda v Sarajevu in se istega dne odpotovati na Jahorino, kamor so po 4-urni naporni hoji prišli vsi izmučeni na večer. Ležišča so dobili šele okrog polnoči v jedilnici na mokrih tleh in vlažni slami. Radi prenatrpanosti in nemira v domu o počitku ni moglo biti govora. Po vseh neuspešnostih bi morali nespoti in neprespani nastopiti drugi dan ob 9. uri na 18-km tekmi.

3. Tekme pod takimi okoliščinami so popolnoma nasprotno pravemu namenu sporta, nerealne in zdravju tekmovalcev škodljive.

4. Zaradi teh neurejenih razmer in ogorčenja vseh tekmovalcev je bil od strani delegatov klubov in podsavezov stavljen predlog, da se tekmovalstvo odloži za en dan, da se tekmovalci na tekme pripravijo. Kljub upravičenosti je bil ta predlog od prirediteljev in organizatorjev odklonjen. Za to sta se mu osebno zahvalila gg. predsednik in podpredsednik JZSS.

5. Glede na to odklonjeno stališče prirediteljev so tekmovalci spontano izjavili, da tekme ne nastopijo. Baš delegat Smučarskega kluba Ljubljana g. Zupan, ki je pomirljivo vplival na tekmovalce, gre zastupa, da se je tekma na 18 km vršila.

Radi tega zadržanja našega delegata so padali očitki od strani tekmovalcev drugih klubov, da ni ščitil njihovih interesov.

Po poročilu »Pravde« z dne 21. II. t. l. je »ovakav gest Zupana iznenadil«.

6. Tekma v smuku je bila zaradi premalega števila funkcionarjev slaba in nezadostno organizirana in radi tega slabo izpeljana, kar je vse sodelujoče tekmovalce zvečnilo.

7. Na dan tekme v slalomu je g. Zupan na prošnjo g. podpredsednika JZSS urejal alakalnost, ki je bila v takem stanju da bi se brez te priprave tekma v skokih ne mogla vršiti. To delo je vršil od 9 do 14. h, in valed tega pri pripravah za slalom ni bil navzoč in tudi ni mogel vplivati na tekmovalce.

8. Kljub tem pozitivnim in od vodilnih funkcionarjev prizanim zaslugam ga je JZSS staval v preiskavo in mu odvzel izvrševanje sodniških funkcij.

9. Vse številke pomanjkljivosti pri izvedbi tekem so na razpoloženo tako neugodno vplivale, da je bil ogorčen miren potek zaključne svečanosti in razdelitve daril.

Da ni prišlo do demonstracije in še večje škandala se imajo prireditelji zopet zahvaliti članom našega kluba, ki so pomirljivo vplivali na ostale tekmovalce.

10. Na podlagi teh dejstev ugotavljamo, da delegat in tekmovalcev našega kluba na neuspešnih prireditvah ne zadene nobena krivda. Tem bolj so nas ogorčile razne izjave

V Bosni tega zankrat še ni in zato je bila še ideja sama glede Sarajeva v bistvu zgorela. Že tedaj, ko so v Beogradu sprejeli misel, naj bi se prvenstvo vršilo v Sarajevu, je JZSS to odsvetoval in navajal tehtne razloge, zaradi katerih bi prvenstvo izgubilo na svojem pomenu. Predvsem bi ne mogli startati naši najboljši, ker bi istočasno tekmovali v Chamonixu. Gospodom v Beogradu se to ni zdelo velika ovira in se je celo našla zelo ugodna in visoko stoječa oseba, ki je kratkoročno zahtevala od saveza, naj se obrne na FIS, da bi ta zaradi sarajevskega zleta preločila svetovno prvenstvo! Zaradi polomije v Sarajevu naj bi bilo preloženo tekmovalstvo štirinajstih narodov! Odveč bi bilo o tem kurioznem predlogu izgubljati besede. Taka misel se lahko porodi le v zeljnati glavi, ki o sportu nima niti pojma. Da se je pa prvenstvo vršilo kljub temu v Sarajevu, so bili pa drugi vzroki, ki so skoraj da prisilili JZSS, da je pristal na predlog. Postavili so ga enostavno pred izbiro: ali Sarajevu, ali pa ne bo nič z Banskim Bistricio in Chamonixom. V tem grmu torej tiči zajec in tu je treba iskati leglo ozioroma netilo, ki je povzročilo znane dogodke v prijaznem domu na Jahorini.

Radovedni smo, kako se bo končal spor med JZSS in GZSP, ki pa ni osamljen. Tudi Zagrebčani niso nič kaj zadovoljni s sankcijami. Jutri imajo namreč pri Seniorjem domu na Pohorju medmestni troboj v slalomu Zagreb—Celje—Maribor, ki bi zaradi saveznih ukrepov padel v vodo. »Novosti« poročajo, da sta dva funkcionarja Zagrebškega podsaveza, tajnik Setina in tehnični referent dr. Maravič, muenja, da je postopanje JZSS nepravilno, ker mora vsakdo, ki je bil na Jahorini, priznati tekmovalcem upravičenost njihove ultimativne zahteve, četudi bi idealni sport ni motivi zahtevali pokoravanja — četudi morda napacnim — odočlitanjem sodnikov. Ni izključeno, da bodo Zagrebčani ne glede na suspenz, nastopili v troboju, seveda pod pogojem, da bodo tudi Celjani in Mariborčani zavzeli enako stališče.

Kakor vidimo, sarajevska zadeva še davnio ni urejena in se kaj lahko zgodi, da bo povzročila temeljne izpremembe v naših najvišjih zimsko-sportnih organizacijah. Zelim, da bi se to vprašanje obravnavalo takoj, da ne bo v sramoto in škodo sportu in da bodo v najkrajšem času ugotovljene odstranjene vse ovire, ki so nastale brez krivde JZSS ali tekmovalcev. Pravega krivca bo težko najti, se teže ga bo poiskati na odgovor — kar prav dobro vesta obe nasprotujoči si stranki. In zato je najboljši, da se enostavno pozabi, kar je bilo, ker sicer se nam utegne res še zgoditi, da nam bodo naprtili organizacijo zimsko olimpijade.

saveznih funkcionarjev, ki vane krivdo le na naš klub.

Zahtevamo, da se takoj prekliče suspenz za g. Zupana in tekmovalce.

11. Savezni funkcionar in predsednik žirije je na Jahorini izjavil poročevalcem časopisja: »Moje mišljenje je, da je ovde po sredi klubska politika, ovoga puta baš S. K. Ljubljane, a to je vse zbog — Planica«.

12. Z ogorčenjem in obžalovanjem ugotavljamo, da sta generalni tajnik JZSS g. Jelenič in g. dr. Kmet dala časopisju izjavo, da so tekmovalci našega kluba bili nerazpoloženi» še predno so čutili posledice slabe organizacije.

13. Upravni odbor JZSS je sicer imenoval 3-člansko komisijo, da preišče dogodke, toda sklepal bo pa tudi to pot glavni akter in krivec sarajevskih dogodkov sam o sobi.

Zahtevamo, da prizadeti savezni funkcionarji javno prekličajo svoje neutemeljene in tendenciozne izjave in da se pravi krivci izloče in kaznujejo.

Smučarski klub Ljubljana

Revija naših krajev

Ljubljana, 27. febr.

V novi, izredno lepi in luksuzni opravi je izšla prva letniška številka »Jugoslovenske revije«, ki se je doslej nazivala »Jugoslovenski turist«. A je sedaj naslov izpremenila, da bi ga prilagodila slovenske mu in srbohrvatskemu jeziku. Revija je res dovršeno tiskala Narodna tiskarna, osnutek za osnovno oraz, ki predstavlja slovenske, hrvatske in srbske narodne ornamente, ki so izdelani po muzejskih zbirkah in simbo lično povezani z našim državnim grbom, pa je mojstrsko izdelal mladi stud. arh. Tadeo Kregar.

Iz vsebine nove številke omenjamo Regaljevo izredno poročilo o delu za boljšo bodočnost slovenskega turizma, ki v glavnem obsega podatke s prvega zasedanja našega benovinskega turističnega sveta. Velikarjev članek »Dalmacija — najnovejši »Slager Amerike«, Djordjevičev reportažo o enem najorginalnejših turističnih središč — o našem Sarajevu, prof. Vojličev poročilo o zidavi novega Hrvatskega kulturnega doma na Sušaku, ki bo ena najlepših stavb v naši državi, poročilo ravnatelja mariborskega Putnika g. J. I. Loosa o turističnih uspešnih mariborske Tujako prometne zveze v letu 1936, prof. Antičev pogled na jubilejno leto Juane Srbije, ki bo letos izredno srečno proslavljeno, Jazbošev in navsegle glede predsezn v Crkveni, Mislovičev članek o smučarstvu v vzhodnem delu zveze benovine, Peršičev reportažo »Na smučarskih poljanah Vogla«, Greškov opis naših lepih Ruš, zanimivi Panjov članek o Glavotoku na Krku in na posled Regaljevo zgodovinsko studijo iz življenja našega Zagreba v letih svetovne vojne. Revija krasni mnogo izredno izbranih fotografij, med katerimi se zlasti odlikujejo A. Korničev in L. Šmucove.

Revija, ki jo še po leto z največjo pozornostjo in res vgljedno ureja urednik g. Vladimir Regal, toplo priporočamo. Bilo bi potrebno, da si jo nabavijo vsi naši turistični interesi in da tako podpre edino jugoslovensko revijo za propagando našega turizma.

NA SHODU

Govornik: Moder je tisti šlovec, ki ponudi, če spozna, da se je smisel, Kdor pa ponudi, tisti kakor ima prav, je...

Glas iz občestva: Očenjan.

Čehi med Slovenci

Nekaj podatkov iz življenja češke kolonije v Kranju

Kranj, 25. februarja. S tekstilno industrij se je v povojni dobi v Kranju prišlo obenem tudi precej Čehoslovakov in njihovih družin, ki so zaposleni v tovarnah kot modstri in uradniki. Nekateri tudi na vodilnih mestih. Tako je časoma nastala pri nas cela češka kolonija, kakor v Ljubljani, Mariboru ali drugih večjih mestih naše države.

Kdor pozna krepko nacionalno zavest Čehoslovakov v tujini, bo takoj razumel, da je ravno narodna zavest dovedla v Kranju bivačo Čeha, da so se združili, organizirali v svojem društvu »Češki besedec, katerega namen je, zbrati vse rojake, raztresene po Kranju in okolici, gojiti in krepiti njihovo narodno zavest v tujini še bolj kot doma, ker v tujini obsoja nevarnost odtujitve svo jemu narodu, in končno, kar je glavno vzgajati v tem narodnem, češkem duhu mladino, jo učiti materinskega jezika, da se tako tudi ta mladina, čeprav daleč od rodne zemlje ohrani svojem narodu, iz katerega je izšla. Društvo je bilo ustanovljeno l. 1924 in mu ves čas predseduje svetnik g. inž. E. Emmer. Ta kompaktnost, ta tesna duševna vez med tujinjskimi Čehi ter njihova skrb, da se noben drobce ne odkruši od narodnega telesa, bi bila lahko zgled tudi nam Slovencem, ki imamo dovoli izseljencev v svetu.

Ker je bil v nedeljo občni zbor društva, se nam zdaj primerno, da nekoliko opisemo njegovo splošno delovanje. »Češka besedec«, ki šteje nad 100 članov in članic iz raznih poklicev in položajev, od ravnatelja do delavca, izpolnjuje svojo kulturno nalogo v glavnem na štiri načine s prireditvami, sestanki in predavanji, s tečaji češkega jezika, s svojo knjižnico in končno z 4rtkovnim gledališčem.

Izmed prireditiv moramo seveda na prvem mestu omeniti čehoslovaki državni in narodni praznik 28. oktobra, katerega prslavi »Češka besedec« skupno z JC ligo in Sokolskim društvom v Narodnem domu, potem pa Masarykov rojstni dan. Velika družabna prireditev je »Češka počta«, ki se vrši vsako leto meseca avgusta na Kriznarjevem vrtu v Strazišču. Na tej prireditvi se zbere vsi Čehi iz okolice, posesti jo pa tudi mnogo Slovencev. Navadno se je udeležiti tudi g. poslanik iz Zagreba ali g. konzul iz Ljubljane. Manjše prireditve družabnega značaja kot martinovanje silvestrovanje ali predpustne zabave, dalje članski mesečni sestanki, seje in predavanja pa se vrše v hotelu »Jelen«, kjer je sedež društva, kjer je tudi knjižnica in lutkovno gledališče.

Tečaj češkega jezika vodi gospa Čermakova in so v prvi vrsti namenjeni češkim otrokom, da se pravilno nauče materinskega jezika, literature in domovinoznanstva. Udeležuje se jih pa tudi naša gimnazijska mladina in tekstilisti. Ustanovila jih je »Češka besedec«, od leta 1931 pa se vrše pod okriljem JC lige. Tečaje vzdržuje prosvetno ministrstvo v Pragi in dosega jo lepe uspehe, nekaj pa prispeva tudi »Besedec«. Strojijo spoznavanju češke kulture in medsebojni vzajemnosti obeh zaveznih narodov.

Češka knjižnica šteje nad 300 lepih knjig, ki so se večinoma nabavile iz prebivka raznih prireditiv. Knjižnico posejajo le Čehi. Lutkovno gledališče, največje veselje čeških in naših otrok, prireja pozorni etatno predstave v češkem, včasih pa tudi v slovenskem jeziku. Pri »Jelen« ima stalen, mo-

derno urejen oder, ki šteje 36 lutk in je eden prvih v Sloveniji. Oder se 250 m globoko in 120 m visok, lutke pa merijo po 35-45 cm. Čehi so praktični in zelo poštvovalni, zlasti pri delu za svojo mladino. Ves oder in lutke so napravili člani društva za slonj, garderobo za lutke oskrbe gospe in gospodične, vsi slikarji in scenarji pa je napravil g. Šruta. Enako so člani napravili lasten, stalen inventar za druge prireditve. Češko lutkovno gledališče v Kranju je danes z vsem inventarjem vredno do 25.000 Din. Prvotno manjše gledališče je društvo podarilo Sokolu v Strazišču.

V družabne svrhe ima društvo tudi lasten orkester. S svojo domovino so tukaj, snji Čehi poleg konzulata v zvezi potom »Češkega saveza« v Beogradu, to je zveze, v kateri so voljane vse »Češke Besedec« v naši državi kot vrhovni kulturni organizaciji, ki svojim članicam tudi vso podporo in pomoč, kulturne in narodne slike.

Glede odnosov tujinjskih Čehov do Slovencev moramo poudariti, da se radi udeležujejo vseh naših kulturnih in nacionalnih prireditiv, sami so člani Sokola, JS, JC lige, gasilske čete in drugih društev. Tudi v humanitarne namene Čehi radi pomagajo. Iz dobička svojih prireditiv vsako leto za Božič obdarujejo revno šolsko mladino, invalide, brezposelne in druge reveže in pogorele, podpirajo tudi protituberkulozno ligo in so doslej za te podpore izdali že nad 15.000 Din. Tako »Češka Besedec« v Kranju v vseh oziirih, kulturnih, narodnih in nacionalnih najlepše vrši svojo nalogo.

Kovance je ponarejal

Zagorje, 25. februarja

V nedeljo so fantje v bližini famne cerkve igrali znano igro »cifra-mo«. Pa je pristopil k njim 21 letni zaposleni rudar Reberšek Ivan iz Dolenje vasi in vprašal, če mu more kdo izmenjati petdesetdinarski kovance. Nekdo je res imel toliko drobiža in mu je ustreleg. Prejetega kovanca si ni utegnil ogledati, z njim pa je naslednjega dne kupil pri Učakarju v Kotredžu fige za žganjekuho. Tudi ta trgovec ni opazil nič sumljivega. Kmalu pa se je oglasil v trgovini neki vpokojen rudar, nakupil nekaj malenkosti in prejel iz stotaka med drugim drobižem tudi kovance, katerega pa je po zvenku spoznal za ponarejenega in ga porinil nazaj. Trgovec je takoj obvestil orožnike, ki so šli po navedeni sledi ter napravili pri Reberšku nenadno preiskavo. Kljub zatrevanju osumljenega Reberška, da ničesar ne ve o ponarejenem kovancu, so v kleti našli štiri odlitke iz mavnca in tri kalupe iz evinca, poleg tega so zaplenili še en izdelan in en ponorečen petdes

Matineja Z. K. D.

Vesela glasbena parodija na današnji čas!

PASTIR KOSTJA

RUSKO-SOVJETSKI VELEFILM

Danes ob 14.15 in jutri neprekinjeno nadaljevanje ob 10.30
Cene Din 3.50 in 5.50

V ELITNEM KINU MATICI

DNEVNE VESTI

— Naši umetniki se ne udeležijo razstave v Parizu. Društvo slovenskih likovnih umetnikov se je na včerajšnji seji odložilo pridružiti skupini povabljenih in nepovabljenih umetnikov v Zagrebu in Beogradu ter se pod sedanjimi pogoji razstave v Parizu ne udeležijo. Obenem pa se je društvo obrnilo na g. ministra trgovine dr. Milana Vrbaniča v vprašanju, da bi pojasnil, kako se je moglo zgoditi, da ni bil za delovanje jugoslovanskega paviljona na svetovni razstavi v Parizu povabljen noben slovenski umetnik. (Kakor znano je DSLU poslalo pred tednom dni pismo direktorju Muzeja prince Pavla v Beogradu dr. Kašaninu, ki je bilo objavljeno tudi v naših listih. Sedaj izvemo, da dr. Kašanin v tej važni zadevi ni še našel časa za odgovor.)

* Promoviran za doktorja prava bo danes na ljubljanski univerzi g. Vladimir Frantar iz Ljubljane. Cestitamo.

— Lastnik in direktor londonskega »Timesa« v Zagrebu. V Zagrebu prispe v tisk Buditelja lastnik in direktor londonskega »Timesa« John Walter. Na povabilo zagrebške sekcije JNU bo predaval v Novinarskem domu o zgodovini »Timesa«. John Walter je četrti s tem imenom in šesti član znane angleške rodbine Walter, ki je ušla, novila in še zdaj odloča o usodi »Timesa«. Leta je bil ustanovljen leta 1785. »Times« slovi po vsem svetu ne samo zato, ker se izraža v njem nacionalno mišljenje Angličanov in ostalega sveta, temveč po svojih dopisih iz inozemstva.

KINO SLOGA

Pretrpetelj borba za tekoče zlato
MESTO ANATOL

podvig in propast malega balkanskega mesteca.

Brigitte Horney Gustav Fröhlich

Matineja ob 14.15, jutri ob 11. uri

Zabavna glasbena komedija

GOSPOD BREZ STANOVANJA

Paul Hörbiger, Hermann Thimig, Adela Sandrock, Lizzi Holzschuh

TEL. 2122 MATICA

PREMIERA Triumf humorja

LUMPACI VAGABUNDUS

Paul Hörbiger, Heinz Rühmann, Fritz Imhoff, Hilde Krahl

TEL. 2221 UNION

Veliki pomorski film daljnega vzhoda

ZLATO IZ SINGAPORE

Clark Gable, Jean Harlow, Wallace Beery

Dialog v nemškem jeziku.

Matineja ob 14.15, jutri ob 11. uri

JAN KIEPURA kot

LJUBLJENEC VSEH ŽEN

Cudovito petje, nedeljni humor!

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri,

jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri.

* Diplomirani so bili v februarjem letu 1937 na filozofski fakulteti v Ljubljani: Andrejšek Ivan (pedagoška skupina); Jakulin Albertina (klasična skupina); Kobilica Rudolf (pedagoška skupina); Komac Vida (romanska skupina); Koncilija Janez (klasična skupina); Lamberger Doroteja (germanska skupina); Lončar Danica (skupina za narodno zgodovino); Musar Ema (geografsko-historična skupina); Novy Fides (germanska skupina); Vernik Feliks (germanska skupina); Vujanović Jana (skupina za narodno zgodovino).

ZVONCI KINO SOKOLSKI DOM

v Šiški, telefon 33-87

Gustav Fröhlich in Lida Baarova

v duhoviti komediji

POROČNIK BOBBY

Adela Sandrock skrbi za smeh

Predstave v soboto ob 7. in 9. v, nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri. — V nedeljo ob 11. uri dopolnilna matineja

MED DVEMA OGNJEMA

Vstopnina Din 3.50

— Pasja taksa v Ljubljani in Zagrebu. V Ljubljani se plača letno za vsakega luksuznega psa 100 Din, za psa čuvaja pa 10 Din. V Zagrebu pa plačuje za luksuznega psa letno 800 Din, ako imate dva psov za drugega 600 Din, za tretjega 900 Din itd. Ako ste lovec in se izkažete z lovsko karto, plačate za prvega 50 Din, za drugega pa 110 Din. Za pse čuvaje se pa plača kakor v Ljubljani 10 Din takse letno.

— Vprašanje pokojninskega zavarovanja naših novinarjev. Jutri bo v Beogradu izredna skupščina JNU, obenem bodo pa zborovali tudi predstavniki novinarskih podjetij. Gre za pokojninsko zavarovanje novinarjev, ki naj bi bili zavarovani pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani. Zdej so zavarovani samo slovenski novinarji. Ker je pa med novinarji že precej starih, ki bi že morali dobiti pokojnino, bi bilo treba dobiti odnekod toliko denarja, da bi mogli priti stari novinarji takoj vsaj do skromnih pokojnin. Predsednik vlade dr. Stojadinović in finančni minister Leticia sta opetovano izjavila, da bo pravočasno izdana uredba o zavarovanju novinarjev. Tudi na seji stalnega sveta balkanskega sporazuma v Atenah je ministrski predsednik dr. Stojadinović vpričo naših in tujih novinarjev izjavil, da bo v letošnjem proračunu zakonjeno pokojninsko zavarovanje novinarjev, ker upošteva socialno gospodarsko važnost tega vprašanja. Pokojninsko zavarovanje imajo no-

vinarji menda z rednimi izjemami v vseh kulturnih državah, le pri nas se to važno vprašanje še vedno zavlačuje. Upajmo, da bo tega zavlačevanja zdaj konec.

KINO IDEAL

Lawrence Tibbett

največji pevec sveta v opernem velefilmu

Metropolitan

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri (v nedeljo) ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana dr. Niko Popovič, zdravnik v Ptuj in dr. Davorin Cijan, zdravnik v Mariboru.

— Nova stanovanjska hiša v Ljubljani. Dne 13. marca 1937 se vrši pri gradbenem oddeljenju direktorja državnih železnic v Ljubljani I. javna očetna licitacija za zgradbo ene trnadstropne stanovanjske hiše v Ljubljani. Načrti, proračuni in drugi podatki se dobe od 1. marca dalje pri gradbenem oddelku direktorja drž. železnic v Ljubljani, Ljubljanski dvor, II. nadstropje, soba št. 115 za ceno 250 Din za kompletan elaborat.

MEDNARODNI PLESNI VEČER

SOBOTA, 13. MARCA — KAZINA

— XV. občni zbor Zveze šoferjev dravske banovine. XV. redni letni občni zbor Zveze šoferjev dravske banovine bo 6. marca 1937 v salonu restavracije pri »Levinu« v Ljubljani. Gospodstva cesta. Začetek občnega zbora točno ob pol 20. uri (pol 8. uri). Ker se bo na občnem zboru razpravljalo o zelo važnih stanovinskih zadevah je dolžnost vseh članov, da se ga polnoštevilno udeležijo. Člani se naprošajo, da imajo s seboj člansko izkaznico. Ker se bo sklepalo o ugodnostih za zaposleni pristop bivših članov v Zvezo so vabljeni vsi nečlanjeni šoferji področja dravske banovine. Uprava.

— Ranovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu priredi v sredo 3. marca vinarski tečaj o trtni rezi v svojem vinogradu v Trški gori. Začetek tečaja je ob 9. uri dopoldne. Udeleženci dobijo brez plačila kosilo.

Razstava splitskih preprog

V KAZINI

OD 27. FEBRUARJA DO 10. MARCA

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 17« z dne 27. t. m. objavlja uredbi o izpnebi in dopolnitvah spiska luksuznih predmetov k uredbi o odmeri in pobiranju davka na luksuz, dopolnitve pravilnika o načinu pobiranja banovinskih trošarin po uredbi o banovinskih trošarinah, pravilnik o posesti psov in pasjem davi (peštni) v občinah dravske banovine in objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin v letu 1937/38.

— »Mickas na tridesetih odrih. V letošnjem kratkem predpustu je doživela narodna veseliga »Micka« treba moč velikega uspeha. Na tridesetih odrih je zabavala staro in mlado. Prekoračila je tudi slovensko mejo in bila z uspehom igrana 7. t. m. v Rickenbergu v Avstriji. Igrali so jo Korovski Slovenci. Tudi v Splitu se pripravljajo, Ciril Melodovo društvo v Ameriki »Milwaukee«, eno najmočnejših slovenskih društev v Ameriki pa za svoj jubilej. Tako je la posrečena »Micka« kot nalašč primerna za vsak letni čas, ter bi bila izrazna pravi triumf pod vaško lipo na prostem, da se zbude naši stari občniki, ter da bi se povečalo rajanje pod lipo več pozornosti, kakor pa plesu današnje dobe. Avtor Vinko Koršič Cirilove je tako za eno delo obogatil našo kulturo in vrsto, ki je pri nas Slovenecih še bolj počela.

— Narodnoobrambni sklad »Brani-borac«. M. Tičar, papirnica, Ljubljana, 50 Din, Jos. Zalta, trg, Ljubljana, 50 Din, Nova Založba v Ljubljani, 100 Din, občina Slovenjgradec, 50 Din, občina Novo mesto, 250 Din, občina Maribor, 10 Din, uradnošči Hranilnice dravske banovine v Ljubljani, 195 Din, uradnošči Pokojninskega zavoda, 260 Din, Poštna direktorja, 4350 Din, Vojništevni zavarovalnice, 75 Din, Finančne direktorje, 240 Din, »Slavice«, 178 Din, OUZD, 138 Din, Ljubljanske kreditne banke, 90 Din, Trboveljske premogokopne družbe, 70 Din, »Prilike narodne liste v Krmini«, Dob, 41 Din. Darovalcem najlepša hvala! — Brani-bor, Ljubljana.

— Vdovam in sietam civilnih državnih uslužbencev bo podelil Hranilni in posojilni konzorci, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9, trideset podpor po Din 200. — Nekoliko-vaše prošnje, ki morajo biti gled, navedene prošnje in drugih v prošnji navedenih podatkov uradno potrjene po pristojni občinski upravi ali po pristojnem okrajnem načelniku, se morajo vložiti najpozneje do 13. marca t. l. na naslov imenovane zadrge.

— Svetovno znani atlet Čika Sava iz Beograda se mudi še teden dni v okolici Radgone in v Apachi kotlini, kjer kaže svojo izredno moč. Gledat ga hodi mnogo ljudi, ki takega korenjaka še niso videli. V Stogovcih, je dobil na vstopnini 800 Din, ki jih je podelil sokolski in galski četi, z ostanom pa je obdaril revno dečo z oblaki. Ljudje se ne spominjajo takega dobrotnika, ki bi delal za druge.

— Vreme. Vremenske napovedi pravi, da bo nestabilno oblačno in milo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 17, v Sa-

rajevu 15, v Splitu 14, v Beogradu 10, v Ma-reboru in Zagrebu 8, v Ljubljani 7-4. Davl je kazal barometer v Ljubljani 759, temperatura je znašala 1.8.

— Pretresljiva tragedija mase Zagrebčan-ke. Neka učenka III. razreda ljudske šole v Zagrebu, hčerka edinka premožnih roditeljev, je ob 10. uri odšla na svoj dom v Berlin. Tam si je začela baunane in jih je seveda takoj dobila. Kmalu potem, ko je pojedla banane, je opazila na roki sumljive pege. Oče jo je takoj odpeljal na kliniko, kjer so mu svetlovali naj jo pustijo do drugega dne. Ko sta pa prišla roditelja drugi dan po njo, jo niso pustili. Povedali so prestrašenima roditeljem, da so se pojavili na dekliki znaki gobavosti. Za to bolezen pa velja poseben predpisi. Lahko si mislimo grozo nesrečnih roditeljev, ko sta morala pustiti svojo edinko na kliniki kot žrtev strašne bolezni. S posebnim letalom so odpeljali deklico na otok gobavev na Sredozemskem morju, last Italije. Nemčija namreč nima posebnih kolonij za gobavev.

— 19letno dekle kot izsiljevalka. Policija v Čakovcu je aretirala 19letno Anico Mihalkovič, ker je pisala milijonarju Gezi Moze, su grozila pisma, češ, da bo ustrelila njega in njegovega 15letnega sina Egoza, če ji ne plača 50.000 Din. Dekle je najbrž čitalo o junastvih ameriških tolovaev, ki radi izsiljujejo denar od milijonarjev, pa je poskusilo svojo srečo.

— Govori vse jezike in kraje. Varnostne oblasti zasledujejo 31letnega Franceta Staneka, po poklicu mehanika, sicer pa nevarnega vlomilca v blaginje, rodom z Reke, pristojnega pa v Sv. Kristof nad Laskim. Stanek govori poleg slovensčine še nemško, italijansko, francosko in seve srbohrvatsko. Njegov zadnji večji vlom je bil v občinsko pisarno v Studenčih pri Mariboru. Stanek se skriva najbrž kjerkoli v okolici Ljubljane. Mož je srednje postave, podolgovatega temnega obraza, temnorjavih las in sivih oči ter slabih zob. Na levi podlaktici ima tetovirano bodalo s kačo, na zgornji strani pa metulja.

PASTIR KOSTJA

in HARRY PIEL v filmu

SVET JE MOJ

Danes ob 20. in jutri ob 15., 18. in 21. uri. — Cene: Din 2.50, 4.50 in 6.50

KINO MOSTE

Iz Ljubljane

— Iz V svrhu regulacije Celovške ceste meri mestni gradbeni urad v Ljubljani posestno stanje vzdolž obeh strani imenovane ceste. Pozivajo se vsi posestniki, da v sektoru od km 622.00 (gostilna Kavčič) do km 623.40 (nova pomenjalna meja mestne občine Ljubljanske pri tovarni »Stora«), vidno označijo svoje posestne meje v pasu ca 50 m na vsako stran ceste in sicer najkasneje do 3. marca 1937. Pogrešne izmere, ki bi nastale radi neoznačenosti posestne stanja, bodo morali prizadeti posestniki na svoje stroške popraviti. Hkrati se opozarjajo vsi posestniki ob Celovski cesti, da v sektoru med km 620.90 (gostilna Kavčič) do km 622.00 (gostilna Kavčič) in dalje do tovarne »Stora« pazijo pri obdelovanju svoje posesti na kole, ki so zabiti v posestnih mejah, na regulacijo kamne, ki so na površju ter na 50 cm in ki so vidno obeleženi s 75 cm dolgimi koli.

— Iz Na živilskem trgu je bilo danes nekoliko manj blaga kakor ob prejšnjih sobotah. Danes pač ni bilo idealno vreme za prodajo živil na prostem, razen tega pa je ob koncu meseca slabši promet na trgu, saj je Ljubljana uradno mesto. Na zelenjadnem trgu je bilo danes nekaj novosti, uvoženih iz južnih pokrajin. Tako prodajajo n. pr. že stročji grah, in sicer po 24 Din kg. Novost za naš trg je še posebno italijanski karbi, ki je po 12 Din kg. Artičoke prodajajo po 3 Din kos. Danes so imeli tudi že precej zelene kole-rabe, in sicer po 6 Din kg. Čvetulje je še vedno po 4 Din. Značilno je, da so se po celotna jacea zaradi številnih prodajalcev iz Belekrajine, odkoder je čedalje več blaga. Zato so danes prodajalci Belekrajne jacea najcenejše po 17 komadov za 10 Din.

— Iz Trubarjeva velikonočnega pesem je vulgarja cantus Slavomir, prav tako tudi Peissen od Sv. Duha. Iz prve veje velikonočno razpoloženje, umerjeno, prav nič bohotno v radosti, prej poudarjeno v neizpolnitven prepričanju, da je »Jezus od smerti vstal, od svoje bratke mrtve, kakor pa v širokem zmagovalstvu. Vendar je v teh umerjenih akordih nekaj vihanega: zdi se vam, da ste priča tedanje senčljive procesije. Banderi se vije v vetru, z zvoniča pojo glasovi, da vam bni v prsih, glogoljavi možje stopajo za procesijo; možata vera blazi njihove trde značaje. Slovenski narod, možje, stari, žene in otroci gredo za procesijo, gredo proslavljat Gospodovo vstajenje v rahli še mrti slutnji svojega slovenskega vstajanja. Peissen od Sv. Duha nosi nedvomno značke slovenskega poretka, že sam prvinski motiv izraža dokumente nedvomnega slovenskega čustvovanja, ki pa je vendar žudovito, dejali bi, obrežano, njegov tok zajezen in obrzdan. Mi, njihovi potomci, bi vsvoji težnji k razvlečevanju čustva brez dvoma med posamezne tone vnesli marsi, kaj bahsko širokoga in pretirano senzualnega, kar smo v zadnjem stoletju napravili pri naših svetnih narodnih pesmih. Trubarjeva Peissen od Sv. Duha pa je plemenito stroga hinna, lepa v svoji nepremakljivi trdnosti in moški veri. Tudi ti dve pesmi bosta na programu slovenske duhovne pesmi, ki jo bo izvajal 1. marca v Unionu Akademski pevski zbor pod vodstvom dirigenta gospoda F. Marotta. Predaja vstopnic se vrši dnevno pri blagajni kina Union, in sicer sedeti od 40 Din navzdol, navršna stojlišča pa po 7 Din. Dija, ska stojlišča se dobe naključno le pri univ. vratarju.

— Iz Brezposelnih delavcev ima večnost tudi srečo. Pod tem naslovom smo včeraj objavili vest o najbližji čolna na Ljubljani pri fužinskem jezu in omenili tudi honorar, ki naj bi ga bil prejel najditelj v znesku 700 Din od lastnice čolna Stavbne družbe. Najditelj se je pa danes zglašil v našem uredništvu in povedal, da ni brezposeln, marveč, da je lovski čuvaj in da je prejel od Stavbne družbe le najdenino v znesku 500 Din, kar pomeni 10 odstotkov vrednosti čolna. Poleg tega je prejel

še 100 Din nagrade za trud, ki ga je imel pri privoženju čolna in druga dela za odpravo čolna nazaj na špiro.

— Profesorski kšit so napravili pred izpraševalno komisijo na drž. konservatoriju v Ljubljani pod predsedstvom ravnatelja Jukija Betetta naslednji člani profesorkega zbora ljubljanskega drž. konservatorija: Marijan Lipovšek, Karel Rupal in Pavel Šivic.

— Odeček brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani va bi vse učiteljske abituriente (ke) na zanimivo idejno predavanje, ki bo danes ob 15. v Trgovskem domu (Gremialna šola) Gregorčičeva ul. Jutri pa bo v prostorih sekcije JUU ob pol 10. članski sestanek. Na programu so aktualne zadeve in predavanja »Prvi korak v naš poklic«. Udeležba dolžnost!

— Iz Nov grob. Snodi je umri v Ljubljani g. France Kušar. Pogreb bo jutri ob 16. z Erjavčeve ceste 9. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— Iz Izmušil se mu je. Stražnik je prišel v četrtke zvečer nekje v kolodvorskem okraju 21letnega brezposelnega ključavničarja Franceta Tacingerja, iz Mašperga. Tacinger je sicer izgnan iz Ljubljane za 5 let, vendar se je malo zmenil za prepoved. Zdej je v Ljubljani spet kradel na debelo in zagrešil več vlomov tudi v okolici. Stražnik je drznega tatu že tiraj na policijo, ko se mu je ta neopracljivo uprl in naslednji trenutek pobegnil. Lov za njim je ostal brezuspešen, ker ima Tacinger izredno dolge noge.

— Iz Tatvine na gorenskem kolodvoru v Ljubljani. Med 9. in 15. t. m. je bilo iz polniških vagonov pokradenih nekaj medenastih delov, kakor pipe, ročaji itd. Zaleznika direktorja v Ljubljani stvari pred nakupom ukradenega blaga in naproša javnost, da osebe, ki bi poznale tako blago v nakupu prijavijo najbližnjemu varnostnemu organu.

— Iz Dr. Alfred Serko jun. bo predaval o nastanku naših kraških jam. (17. poljudno znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva). Predavatelj nam bo prikazal kako so si razlagali ljudje nekdanji in sedaj jame obenem bo z diapozitivi razložil novejšo teorijo o delovanju vode na Kraus in nastanku rečnih kraških pojavov. Pri tem bo vedno navedel primere za razna imenja iz najbližjih predelov našega Kraša. Vrh se v tork 2. marca ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta univerze. Vstopnina 4 Din za dijak 2 Din.

— Iz V laski sezoni je bilo v Hubadovi dvorani več koncertov na katerih smo slišali moderno in tudi najmodernejšo glasbo razlikih narodov. Tudi tokom letošnjega leta bomo imeli več takih večerov in prvi bo v petek, dne 5. marca v mali filharmoniji dvorani. Takrat pridejo na vrsto poljski in argentinski avtorji, izvajali pa jih bodo gospe Milena Verbičeva, Ošter-Vajldova, Marta in Pavel Šivic. Podrobni spored poljsko-argentinske večera problema prihodnosti.

— Iz »Ljubosumnost je strup v zakonu« pravi kovač Tone v burki »Zakonec stavkajo«. Njegov podjetni oče pa mu dokazuje, da je ljubezen brez ljubosumnosti ko juha brez soli. Komični zapletljivi, živahni dogodivščini in dobra zasedba vlog, tako učinkujejo, da so bili izredni pri dosedanjih predstavah gledališnega odobranja. Burko uprizorje Sentjakobčani drevi in jutri zvečer ob 20.15 uri. Preskujete si vstopnice pri dnevnih blagajni v Mostnem domu.

— Iz Predavanja evangeljskega župnika iz Celja dr. Maya. V sredo 3. marca ob 20. bo predaval v dvorani evangeljske cerkve obšne župnik iz Celja g. dr. Gerhart May o dedni zdravstveni negi in populacijski politiki kot krščanski odgovornosti.

— Iz Vsi vojni dobrovoljci, člani sreske organizacije vojnih dobrovoljcev v Ljubljani so obveščajo, da se bo vršil društveno občni zbor v nedeljo 14. marca v Ljubljani. Na predvečer občnega zbora bo članski sestanek. Obvestilo o prostoru in uri občnega zbora ter sestanka sledi. — Odbor.

— Iz Zidanje vstopniške knjižnice zadnje čase se ne more mnogo napredovati, ker ne delajo v polnem obsegu. Vendar je pripravljen v glavnem že zbetonirano in zmanjke zidove oblagajo z naravnim obdelanim kamnom. Kamni in sicer podpeški, obdelujejo na stavbiščih. Pripravljati so ga tudi prejšnje čase, ko je drugo delo počivalo.

— Iz Podružnica Brani-bora v Ljubljani bo imela 4. marca t. l. ob 20. uri redni občni zbor v sejni dvorani ljubljanskega mestnega sveta. Člane, zastopnike društev in tiska vabimo vabimo, da se ga udeležijo.

— Iz Nedostaki, ki jih bo treba odstraniti. Pravilo, da je Ljubljana sedaj veliko mesto, ker so razlika predmestja priključili k mestu. Doslej imamo drugega, kakor da so mišnice prestavili. Potem v teh inkorporiranih delih sploh ni ne škode, posmi pa samo blato. Posebno hudo le na izkanski cesti. Ako te sreča avto, kam naj se umakneš, ki je levo in desno čisto širok jarek, da ga ne moreš preskočiti. S poštnimi nabiralniki je tudi križ; ako smo sedaj pod mestom, zakaj ne dobimo poštnega nabiralnika? Tako pa moramo sedaj nositi pisma do dolani, skrega mostu, kjer je nabiralnik.

— Iz Narodna galerija. Jutri v nedeljo ob 11 dopoldne bo vodstvo v glavni dvorani Narodne galerije: Naši baročni slikarji. Vodi dr. Marijan Marolt.

— Iz Razstava slik Slavka Tomerlina je odprta v Jakopičevem paviljonu še do 2. marca vsak dan od 9. ure do mraka.

— Iz Akademski »Kulturne matice«, za druge z o. z. bo v tork ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu so pesmi »Otona Župančiča, Toneta Seliskarja, M. Klopčiča in proza Juša Kozmaka, Miška Kranjca in Cirila Kosmaka. Recitatorji bodo gg. Debeve, Jan in Stupica. Vstopnice po 8, 4 in 2 Din prodaja vsak dan tržakla Praprotnik v Prešernovi ulici.

— Iz Neviden človek v Mostah ropa in ubija! Kaj takega paš nismo videli! Marsikdo bi si želel tako najnovejšo iznajdbo, da pritisne na gumb in z njega se višer. Priskite, da vas nauči slavni Harry Piel v svojem najnovejšem filmu »Svet je moj, kako se s tako iznajdbo dela. Film je zelo napet in zanimiv. Poleg tega je kot drugi film na sporedu slavna ruska opereta »Pastir Kostja«. Torej kar dva velika filma v kinu »Mostec« za ceno Din 2.50, 4.50 in 6.50 in sicer danes ob 20. uri, v nedeljo pa ob 15., 18. in 21. uri.

— Iz Valčekov večer priredi tudi letos Sokol I. v soboto 6. marca v vseh prostorih sokolskega doma na Taboru, na kar opozarjamo vse ljubitelje starih plesov. Sokolstvu naklonjeno občinstvo na vjudno vabimo na to tradicionalno prireditev.

— Iz Škrokovne čiščenje oblek, šimenc, Kolodvorska 8 in sprejemališče Knaflijeva 2.

— Izredni občni zbor SK Polža. V ponedeljek 8. marca ob 20. bo v restavraciji Slamič v Ljubljani izreden občni zbor SK Polža. Dnevni red: 1. volitev novega predsednika, 2. proglasitev doma na Polževem za šuljstvo dom, 3. ustanovitev šuljstovega kreditnega fonda, 4. slučajnosti.

— Iz I. mednarodni plesni turnir za prvenstvo Jugoslavije 1. 1937 v Ljubljani dne 15. marca v Kazini, bo po prijavah najboljših parov iz Avstrije, Češkoslovaske, Nemčije in Jugoslavije sodeč, do sedaj največja tovrstna prireditve v Jugoslaviji, na katero že danes opozarjamo vse ljubitelje družabnega plesa, »FSK«.

— Iz Teden damskih bluz, perila in pletenin po izredno znižanih cenah, tudi modna trgovina Pepca Črnjač, Selenburgova ul. nasproti Zvezde.

— Iz Prijatelji tujega blaga na delu. Te dni sta prišla v trgovino Olup na Starem trgu dva moska, ki sta s svojim nastopom zaposila več prodajalcev, ne da bi potem kaj kupila. Kmalu potem ko sta odšla, so v trgovini opazili, da je zmanjkala z obojalka temnosiva moska obleka, vredna 700 Din, ki jo je eden izmed kupovalcev skril pod pelerino in jo odnesel iz lokala. Tatvina je bila sicer takoj prijavljena, vendar je ostalo zasledovanje obeh navihanev brezuspešno. Izpred Kovčičevega vinotoka na Šmarinski cesti je nekdo odnesel v četrtke popoldne potnik Karlu Terjavu rjav kovčeg z 42 komadi toaletnega mila, v vrednosti 200 Din. V podstrešje hiše Jakoba Strudnja na Knezovem stradamu pa se je splazil v sredo ponoči nek pohajkač, ki je odnesel hišnemu lastniku in njegovemu bratu več obleke, v vrednosti 500 Din.

SPORT

SK Kranj na pragu pomladne sezone

V nedeljo 28. t. m. otvorijo naši fantje letošnje nogometno sezono. Za prvega nasprotnika so si izbrali »SK Rekor«, odlično privrženo moštvo iz Ljubljane, ki je pri vsakem srečanju bodisi prvenstvenem, bodisi prijateljskem, pritegnilo z lepo igro veliko gledalcev na izrišč. Nedeljsko srečanje se bo vršilo v prijateljskem stilu in bo služilo obema protivnikoma kot zadnja priprava za prvenstveno tekmovalstvo. »Rekor« se je v debaklu s Hermesom protokolo nedeljo poznajo zipsko spanje, drugače težkega poraza ne moremo tolmaiti.

Najlepše so planine pozimi

Če ni smuke, so pa lepi izprehodi, mnogo solca in osvežujoč zrak

Ljubljana, 27. febr.

V letošnji zimi se smučarji ne morejo preveč pohvaliti s snežnimi razmerami v naših planinah. V splošnem je zapadlo malo snega in še tega sta v nižjih legah, alasa pa na prisojnih pobočjih pobrala in posušila. Nažnostno vreme in pripekajoče zimsko sonce. Naš dnevni tisk je že mnogo tožil o teh razmerah, saj smo pred kratkim čitali v enem izmed ljubljanskih dnevnikov, koliko škode je v uprejo zaradi pomanjkanja snega naše gospodarske, predvsem pa turistične promet.

Beš lani je bilo v naših planinah na novo odprtih nekaj novih planinskih zavetišč, ki so z največjo nado na obilen obisk odpla svoja vrata ljubiteljem planin. Toda ostala so razočarana. V marsikateri planinski koči preždi oskrbnica z vsem svojim osebjem marsikateri dan čisto sama. S strahom misli na svoje polne zaloge, ki se utegnejo v najkrajšem času pokvariti. Zato je dolžnost vseh naših dnevnikov, da vzbude zanimanje za naše planine tudi v časih, ko so prav slabi izgledi za idealno smuko.

Saj ravno pri slabih snežnih razmerah so naše planine veliko lažje dostopne tudi za nesmučarje in za manj izveščane. Dovseh zavetišč se pride skoroda po kopnem. Tako je bila letos Komarča v Bohinju o božiču brez snega in je bil dostop do Sedmih jezer ravno tako lahek kakor poleti. Igraje si dosegel zlasti planinske domove v Karavankah in v Kamniških planinah, tako kot že nad Jesenicami ter Kofce Kravce in Veliko planino. Take zelabce zime morajo zlasti izrabiti turisti, ki menijo, da so jim planine odprte samo poleti. Planine nudijo pozimi čisto drugačen užitek kakor poleti. Solnce in svežega zraka je v izobilju. Ravno ta dva faktorja našega zdravja pozimi najbolj potrebujemo. Tedne in tedne smo zaviti v pušo in žalostno ljubljansko maglo

in ves dan moramo prečepeti v slabo prezračeni sobah.

V planinah pa se počutiti pozimi nad meglenim morjem kakor v nebesih. Med tem ko so planine poleti podvržene nezmerni vročini, ki te ubija izžarevajoč od razbeženih skal, te zimski solnčni žarki vas dan prijetno toplo božajo. Misliti si, da si po treh kratkih urah dospel iz zamegljene doline v solnčne višave planin. Sedeš udobno pred kočo v naslanjač in se prepustiš toplemu solnčnemu. Pogled na megleno morje in misel, da si se vsaj za trenutek rešil zaprtih prostorov v Ljubljani, te telesno osvabi in duševno pomiri. Ni čuda, da je znan nemški pisatelj ob takih trenutkih vzkliknil: »Jetzt ist mir die ganze Welt ein Spucknapf«.

Zato se slabih snežnih razmer nikar ne strašimo. Če ni smuke, so pa lepi izprehodi, mnogo solca in osvežujoč zrak ter krasni razgledi, ki premoreno nadomestijo izgubljeno smuko. Zlasti tisto po trdem in lomljivem snežnem betonu. Izveščani smučarji bodo to že razumeli. Ravno pri slabih snežnih razmerah bi morale biti lažje dostopne kočje pozimi veliko bolj polne, kakor pri dobri smuki. Saj iščemo v planinah predvsem zdravja in duševnega odmoru in so pravemu ljubitelju prirode smučke samo premešno sredstvo ob prezračeni planinah.

Zdaj se zima takorekoč že posviliča od nas in se bližamo pravi pomladanski smuki visoko gori v planinah. Smučar bo moral nositi svoje smučke daleč če se bo hotel z njimi nekoliko podrsati. Do bližnjih planinskih koč so tedaj vsa pota odprta, odkoder se ti nudi prekrasen razgled na snežne vrhove. Zlasti priročne Karavanke nas vabijo v svoje solnčno narobe. Izkoristimo ta čas, dokler naši planinski vrhovi ne izgube svojih belih plaščev in nam za pet ne pokažejo svojih pustih, skalnatih reb.

Zakaj niso dionske petorčke umrle?

Zanimiva dognanja ameriškega fiziologa Yandella Hendersona

Medtem fiziologija je redko presenetila svet z večjim paradoksom, kakor ko je nasvetovala, kako je treba ravnati z novorojenčki, ki ne dihaajo. Prepovedano svojim staršem in sebi se je tako dala valjalo in mučilo, dokler ni končno prišlo do same in jelo dihati. Strokovno so mu pa pomagali z umetnim dihanjem, kakor pri utopljenem. Pozneje so začeli v obeh primerih zamenjavati ročen način z bolj kompliciranimi strojnimi metodami. Ljudje so si izmislili različne aparate da bi pripravili človeka do dihanja bodisi da so zrak iz puše izsesali z namenom vzpodbuditi pljuča, da bi vsesavala nov svež zrak ali pa so spravljali v pljuča nasilno s kisikom obogatzen zrak. Uspeli so navadno na odgovarjalno trudu. Zlasti prezgodnji rojeni otroci, dvoletni trojčki in sploh nezadostno razviti otroci so se navadno zadušili. Zakaj?

Na to vprašanje odgovarja zlati ameriški fiziolog Yandell Henderson. Pred desetimi leti je delal poskuse z utopljenim, hoteli obuditi ga. Takrat je spoznal da je vse pripravljanje zaman, če se ne posreči osvežiti v mišičnih napetosti mišičnega tonusa. Taj napetost prispila Henderson sploh odločen pomen v življenjskem kroženju. Stopnja mišične napetosti mu je naravnost mera življenjske sile. Zato se nenehno dala sama ta napetost, temveč jo dala šele z rojstvom. Zato tudi ta napetost s smrtjo za vedno izgine. Če ni mišične napetosti, ne more telo opravljati temeljnih funkcij. Človek ne more dihati, kri se ne more pretakati po žilah, snovi v telesu se ne morejo izmenjavati in tako se telo ne more trajanje secevat.

Pri poskusih z umetnim dihanjem je Henderson spoznal, kako tesno je zveza med mišično napetostjo z dihanjem. Dokler so napete mišice v prsnem košu in okrog

njega, lahko z lastno prožnostjo razširijo pljuča. In samo dokler so pljuča razširjena do gotove stopnje, lahko doseže umetno dihanje svoj namen. Če pa niso mišice napete nam ne pomaga nobeno pritiskanje na prsni koš na trebuh ali na hrbet, nobena masaža, nobeno dovajanje kisika v pljuča ali izsesavanje plina iz njih. Z mehničnim pritiskom opravimo samo polovico dela, ki ga opravi no malo tisto samo. S tem samo iztisakmo zrak iz pljuč. Med dvema pritiskoma se pa morajo pljuča vedno razširiti, da vdihnejo zrak. To pa opravi prožnost napetih mišic, ki neprestano razširjajo prsni koš do srednje mere. Kadar mišice pomisli se prsni koš ne razširi in tudi pljuča se ne razširijo. Nasprotno prsni koš se skrči in pljuča izdihnejo. Če jih pa umetno napelimo z zrakom se zopet skrčijo tako, čim bolj je to omogočeno. To spoznanje je privedlo Hendersona do zaključka, da so aparati za umetno dihanje zgrešeni, kadar se z njimi izsesava ostanek plina iz pljuč. Oni ne pomagajo živeti, da bi si opomogla temveč da izdihne.

Potrebno je vzpodbuditi mišični tonus. Včasih je to potrebno, da človek sploh more dihati. To velja tudi za novorojenčka, ki se ni začel dihati. V materinem telesu zarodek sam ne diha, ker mu to ni potrebno. Vse funkcije življenja opravi za njim mati. Dihati začne šele z rojstvom. Toda ne vedno. Če je pri rojstvu zarodek utrpel na prazno nekako tako kakor teče motor v avtomobilu predno požen vz. Normalno naj bi otrok sam poglaval svoj organizem ob rojstvu s tem da začne dolovati mišični tonus. Včasih se pa to ne zrodi. Otroci se sicer rodi, toda takoli se začne dušiti. To nam spominja na motor, ki je odpovedal. Kakor z motorjem, tako lahko tudi z novorojenčkom poskusimo

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

— Da, to sem storil. Mar je to nekaj tako izrednega?
— Ne, gotovo ne.
— Star sem trideset let, samec, bogat, Lucie mi je všeč in tudi ona je povsem neodvisna. Ljubim jo in če bo privolila, se oženim z njo.
— To torej ste ji povedali, ko ste bili na videz tako zatopljeni v opazovanje toka v Divesu?
— Da, komtesa, to sem ji povedal, ko sva sedela na hladih. To bi ji prav tako lahko povedal v vašem salonu sedeč v mehkem naslanjaču, toda ona bi ne bila za to prav nič resnejša ali bolj navdušena.

— In kako je sprejela vašo snubitev?
— Lahko bi vam s ponosom povedal, da zelo prijazno toda za to sem preveč resničen. Poslušala me je zelo pazljivo in mi duhovito odgovarjala. Zdi se mi pa, da mojih besed ni vzela posebno resno. Saj vendar veste, grofica, da nisem prijatelj melodram, da nisem ustvarjen za Antonia ali Didiera. Nisem torej padel pred njo na kolena s kriki gneva ali obupa, pač pa imam

52 občutek, da sem napol v svojo zgovornost. Stori mi vse, da bi napravil na njo čim boljši vtis. Moram vam pa na žalost priznati, da je bilo vse to moje prizadevanje zaman.

— No, in?
— No, kaj pa naj storim, če mi ne boste pomagali vi? Približal sem se vam tistega večera, da bi vam to povedal in vas prosil, da bi se zavzeli za moj stvar. Žena, posebno taka žena, kakor ste vi, je najboljša zavezница ubogega fanta kakor sem jaz. Sami ste mi rekli, da imate na Lucio velik vpliv. No torej, pomagajte mi. Lahko boste rekli, da ste osrečili dva človeka, kajti jaz jo ljubim in pripravljen sem, da se bo tudi ona naučila ljubiti me, če se ni odprla svojega srca drugemu. Pri teh besedah je Mina zdrhtela. Njeno lepo čelo se je zmrščilo, njene oči so postale mokre. Spomin na njeno staro sumničanje se je zopet oglašil v nji. Toda pomirila se je pri misli, da ima zdaj najboljšo priliko preizkusiti Lucio in Armand. Če bo Armand mirno prenesel vest, da se hoče Cravant oženiti z Lucio, bo vse v redu. To bi tudi odgovarjalo zvezi, ki jo je pripravljala Mina na nasvet svojega starega prijatelja. Čemu torej drhti od strahu ko vendar lahko upa da pojde vse po sreči? Nasprotno, veselje bi se moralo, da bo lahko tako hitro in lahko dosegl svoj cilj.

Toda ti pomisleki, ki jih nobena diskusija ni mogla oslabiti, vendar niso mogli zadušiti izvestnega občutka žalosti. Že tri mesece je živel v popolni gotovosti. Naenkrat so se pa zopet oglašili

dvojaci, lahko vsekakor v motor hluče in jo zavrtimo, kar pomeni pomagati novorojenčku z roko, kakor je bila navada prej, da pride do prvega refleksnega vdiha. Lahko pa popravimo karburator ali zažigalnik da motor prime. Tako se ne skušamo še nedavno dovesti otroku umetno dihanje.

Zdaj pa stopa v ospredje še omenjeni fiziološki paradoks. Človek potrebuje namreč kisik v pljučih da oksidira v krvi snovi s katerimi se telo hrani in si izdeluje toploto. Iz teh snovi in iz kisika v tkivu in krvi se izloča ogljikov dioksid. To je strup ki mora iz telesa. Izdihati ga morajo pljuča. Če tega ne morejo, se ogljikov dioksid nabira v telesu in človek se duši. Bilo bi torej nesamotno, če bi dušenemu se človeku še dovažal v pljuča ogljikov dioksid, saj ga je že itak preveč v njih. Dušen se človek ali utopljenec potrebuje v prvi vrsti kisik.

Zadnje čase se pa učenjaki dogajali da začne novorojenček, ki še ni jel dihati in se duši z mnogo večjo venenostjo dihati, če mu v pljuča umetno dovažamo ogljikov dioksid nego če mu dovažamo kisik. To je baš nasprotno kar bi človek pričakoval. Zakaj? Še novorojenemu otroku manjka oboje, kisik in ogljikov dioksid. Toda samo ogljikov dioksid lahko začne v gotovi koncentraciji dražiti tisto živčno središče, čigar naloga je povzročiti mišično napetost. To otroku manjka in zato motor njegovih pljuč ne more prijeti, zato utrpnik srca na prazno zato se otrok duši. Čim pa z ogljikovim dioksidom razdražimo živčno središče za mišični tonus, začne pljuča dolovati, vtisnemo ogljikov dioksid in se nanj opomo s čistim zrakom. Tako začne novorojenček normalno dihati.

To je način kako se je pomočilo dr. Dafton obraniti pri življenju prezgodaj rojene dionske netorčke. Po Hendersonovi metodi jim je dovažal v pljuča zmeš kislina in ogljikov dioksid a tako velikim obsegom ogljikovega dioksida da je služil samo za to da se je ogljikov dioksid razredil in da ni moral zastopljati organskega. Kdo bi bil za nedavno snov da mora rešiti duševnega se človeka isti plin, ki ga duši? Kakor vedno odloči tu v fiziološki in v biološki snoli kdaj kdo in koliko rabišmo ne ali one snovi, da dosežemo nasprotno učinek.

Kovačnica zakonskih zvez

Na škotskem imajo kovačnico, ki se imenuje Gretna Gren. Posebnost te kovačnice je, da v nji ne kujejo podkev in drugih kovaških izdelkov, temveč zakonske zveze. Lastniki kovačnice imajo namreč prastaro pravico poročati zaročence, ki se jim prigrisajo in sicer brez vseh običajnih formalnosti. Zaročenci ne potrebujejo niti dovoljenja za sklenitev zakonske zveze, niti oklicev. Priglasje se kar kovaču, ki izgovori poročno formulo, udari s kladivom po nakovalu in s tem je poroka opravljena.

Ker pa prihajajo v kovačnico zakonskih zvez tudi mladoletni zaljubljeni in ker je postala v naši moralno pokvarjeni dobi pravi raj zakonskih sleparjev, je bil v angleški spodnji zbornici sprožen predlog, naj bi škotski kovačnici vzeli to pravico. O predlogu pa še niso glasovali. Čim so ljudje zvedeli, kaj se pripravljva v parlamentu, so se bolj navallili na kovačnico, da bi izkoristili še zadnjo priliko za poroko brez vseh formalnosti. Verjetno je namreč, da bo kovačnica to čudno pravico izgubila.

Četrty uradni jezik v Švici

Zastopnik Engadina je sprožil v švicarskem parlamentu predlog, naj bi poleg nemščine, francosčine in italijansčine priznali za uradni jezik tudi retoromansčino. V švicarskem parlamentu so govorili do slej v treh jezikih. Izmed švicarskih držav iljanov je govorilo leta 1930 nemški 2 milijona 924.000, francoski 830.000 in italijanski jezik 242.000. Zdaj naj bi se tem jezikom pridružil še retoromansčina, romanski ali romanš, jezik, ki ga govori večina prebivalcev Engadina gornjega Grisonska (Graubündenska), kantonska vlada v Churu se je upirala naraščajočemu navdušenju za romanš, ki se je širilo po prizadevanju narodno obrambne organizacije Liga Romanscha. Ta liga zbira stare in nove dokumente ter literarna dela, izdaja revije, solske učbenike in slovnične romanške jezika. Dosegla je že toliko, da se izdajajo zdaj na šolah v Engadinu v retoromansčini uradni razglasi.

Retoromansov so našli leta 1935 v Švici 46.000, leta 1880 pa 36.700. Imajo šolo Scuola cumunela in magistrat Chesa cumunela, kjer se govori romanš. Na engadinskih cestah so napisali v romanšu in ali si se pozdrav Dieu s' allegre. Retoromansčine je nastala iz jezika malo znanega naroda Rhaetov in iz latinščine, ko so

kakih 20 let pred Kristusom Rimljani zaseli tla gorski kočice. Rimski naval na Alpe je bil ustavljen s tem, da takratni Rimljani niso poznali hlad. Retoromani so mogli kljubovati pritisku zlasti nemškega iz Chura samo zato, ker prebivajo visoko v gorah.

Večna preproga

Imamo dosmrtno ječo dosmrtna peresa in dosmrtno smolo, zakaj pa bi ne mogli imeti tudi dosmrtna ali večne preproge? Ima jo neka tovarna v Oklahomi, ki trdi o nji, da bi jo ne mogli raztrgati še tako razposajeni otroci, niti upniki, na naj bi se tako navdušeno hodili po nji s svojimi terlatami. Tovarna je javno preizkusila svojo trpešno preprogo. Pogrnila jo je na eno najbolj živahnih ulic, po kateri vozi nastrojene motornih vozil. Ljudje so gledali, se čudili in majali z glavami, češ, mar ni škoda tako lepe preproge. Preproga je narajena iz posebne asfaltna sestavine na klobučevinasti podlagi in okrašena z motivi rož.

Jean Nicot

Dva tedna je ležala preproga sredi ulice, potem so jo pa dvignili in osušili. Izkazalo se je, da je nepoškodovana in tudi nobenemu okrasu se ni poznalo, da je šlo čez preprogo na tisoče motornih vozil. Ameriški listi žal ne poročajo koliko ta preproga stane. Marsikateri oče bo pomislil, kako imenitno bi bilo, če bi mogel kupiti okrogkom obleke z takega blaga.

Proslava tobaka

V Parizu v muzeju Claphera bo v kratkem odprta razstava knjig, slik, raznih zgodovinskih edicov in oolokov, plakotov, strojev in drugih tehničnih pripomočkov, nanašajočih se na zgodovino tobaka od 16. stoletja do naših dni. Razstava vzbuja že zdaj veliko zanimanje in parški tisk je to priliko porabil, da je obudil spomine na različne dogodke in prigode iz časov, ko sta pripetjala tobak iz Amerike v Francijo Jean Nicot, v Anglijo pa sir Francis Drake. Kajo tobaka iz pip je zanesel v Anglijo iz Virginije sir Walter Raleigh, toda tobak je imel takrat še mnogo sovražnikov. Tako ga je Jakob I. obsodil v svojem »Misočepnos« in zagrozil, da bo dal vse kadičice obsedi, car Mihail Fedorovič se je pa za dovolj s tem, da jih je dal mučiti, a papež Urban VIII. jih je kaznoval s cerkvenim prokletstvom. V Franciji se bil »rdeči vojvodca kardinal de Retheien nametneji in se je zadovoljil s tem, da je tobak obsodil«.

Tobak je pa imel tudi svoje obduovalce, ki so ga celo opevali, kakor Corneille in Raphael Thorene v svoji znameniti »Hymnus Tabacis«. Najbolj so bili pa navdušeni za tobak vojaki in tako je bila kaja ob koncu 18. stoletja že splošna. Le cesar Napoleon je še vedno obsojal to razvado.

Najmodernejša dvorana

Na Champs-Elysees, na kraju stare »Cafe Normandie« je bila pred dobrim tednom odprta najlepša in najmodernejša dvorana z najmodernejšim kinomatografom sveta »Cinema Normandie«. Dvorange je pravo čudo moderne arhitekture. V njo se pride skozi 50 m dolgo predvorano, okrašeno ob straneh z blestecimi vitrinami. V novem kinu je prostora za 3.000 gledalcev. Ker ima pa vsak na razpolago svoj z usnjem prevlečen naslanjač, bo v njem samo 2.000 sedežev. Dvorange je po svoji notranji ureditvi pravo presenečenje, ker nima niti loži, niti stranskih balkonov, temveč je podobna parniškemu krovu, dolgega 80 m, fotelji so pa razmeščeni amfiteatralno tako, da je pogled na oder naravnost idealen. Za odprto predstavo so izbrali zgodovinski film Ericha Pom-

merja »Fire over England« s Floro Robinsonovo v vlogi kraljice Elizabete in s Tamaro Desni, Vidiano Leighovo in Lavrencem Olivierom v glavnih vlogah.

Nobena dvorana v Evropi, morda pa tudi na vsem svetu ne more tekmovati s to. Niti v novi palači, ki jo grade za odlične goste francoske vlade, ne bo take dvorane. Sklepe glede gradnje palače je bil storjen šele zdaj in vendar mora biti zgrajena že v juniju. Pariški tisk je zavzel odklonilno stališče, češ, da so rabili prej za reprezentativne stavbe več let, zdaj jih pa grade tako hitro, da francoski okus in umetnost ne moreta priti do prave veljave. Marmor in dragocen les sta se morala umakniti betonu, umetniki pa naj bi se naučili mešati cement, če nimajo dela.

Radionrogram

Nedelja, 28. februarja.

8.00: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba a. za dame, b. za gospode (vodi g. prof. M. Dobovšek). — 9.00: Cas, poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor Pilat in dvom (g. Fr. S. Fanzgar). — 10.00: Koncert godbe »Slogoc«. — 11.00: Izlet v gorje dič (plošče). — 11.20: Otroška ura: Mlad harmonikarji — skupina Schweiger. — 12.00: Kar želite, to dobite (posle po željah). — 13.00: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Koncert. — Sodelujejo gđe. Zvonimir Zupceva (sopran), gđe. Duka Dubravska (harfa). — (Oddaja prekinjena od 14. do 16.). — 16.00: Zavarovanje proti toči (g. Ivan Martelane). — 16.20: Našim deželanom! (igra radijski orkester). — 17.00: Kmetijska ura: Kmetjski gospodarski pomenki. — 17.30: Našim deželanom! (igra radijski orkester). — 18.00: Anton Medved: Na ogledih, veselo igra, izvajal: bodo člani radijske igralske družine. — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Znanstvena organizacija dela v Jugoslaviji (dr. Bogumil Vošnjak, minister v. p.) iz Beograd. — 19.50: Slovenska ura: a. radijski orkester b. Pot do našega osvobođenja (gospod prof. Ivan Dolenc). — 20.30: Volninski koncert g. prof. Karla Rupla, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek. — 21.15: Erna Sack poje (plošče). — 21.30: Vesela glasba (radijski orkester). — 22.00: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Vesela glasba (radijski orkester).

Ponedeljek, 1. marca.

12: Pisan drobž (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Odločki iz Verdjevih oper (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura (g. dr. Anton Breclj). — 18.20: La lo: Na mouna, orkestralna suita (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Pomen Ivana Cankarja za slovensko gledališče II. (g. Ciril Debevec). — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20: Češka glasba (radijski orkester). — 21: Beethoven: Pomladna sonata v F duru (plošče). — 21.15: Instrumentalni solistični koncert: g. Slavko Korošec (flavta), g. prof. M. Lipovšek (klavir). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Koncert Ruskega sekstea.

Torek, 2. marca.

11: Soliska ura: Zivali v ljudski veri Slovencev II. (g. Vinko Möderndorfer). — 12: Slavni dirigenti (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Pester spored (radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Za vsakega nekaj (plošče). — 18.40: Medsebojno telesa, duše in duha (g. prof. Eibin Boie). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20: III. skladateljska ura: Michael Rožanec. Sodelujejo: gđena Polidka Zupanova (sopran), radijski orkester in g. Zorko Prelovec (vovodna beseda). — 21.00: Glasbene suite (radijski orkester). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za kratke čas (Cimermanov trio).

Sreda, 3. marca.

12: Kozarke pesmi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 18.00: Mladinska ura: Valo Bratina: Boža Smrt — pravljica igra izvajajo člani Nar. gledališča, vodi g. Valo Bratina. — 18.40: Razveza zakona (g. dr. Rado Kužel). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmarič). V II. odmoru: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Narodne pesmi po Jo Fantje na vasi.

Četrtek, 4. marca.

12: Operetni venčki (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Spored, čas, obvestila. — 13.15: Instrumentalne solistične točke (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Pester spored (radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zabavni kočice. — 20: Nagraene in odkupljene skladbe (radijski orkester). — 20.50: Po domače (plošče). — 21.15: Lahka glasba (radijski orkester). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Narodne pesmi po Jo Fantje na vasi.

dvomi in strah je z novo silo vstal pred njo. Borbe se ni bala, nasprotno, vedno jo je celo iskala. Najhujši so se ji pa zdeli dvomi. Končno se je zdrnila iz teh misli in dejala, obrnjena k Paulu: — Lahko se popolnoma zanesete name. Kar bo treba storiti in izjaviti, da pridobim Lucio za vas, to bom z veseljem storila.

— Potem takem sem pa prepričan, da je uspeh zajamčen. — Je dejal radostno. — Toda o tem morate molčati, nikomur ne smete povedati, kaj ste mi zaupali. Razumite me dobro, nihče, niti Armand ne sme poznati vaših načrtov. To je glavni pogoj uspeha. — Bodite brez skrbi, molčaj bom. — Sedaj se pa vrniva k našim prijateljem. Najbrž naju že pogrešajo. Ne smeva napraviti vtisa zaročnikov.

Vrnila sta se na teraso. — Ali bi ne bil že čas, da gremo v Kasino? — Je vprašal baron Tresorier. — Nocoj je tam ples. Rad bi pogledal, kako plešejo male tujke. — Pojdite sami. — Je dejala Mina. — Jaz sem utrujena. — Pojdite tudi vi, Armand, če vas mika. — Ne, hvala, raje ostanem pri vas.

Mina je zardela. Kri ji je pritisknila v glavo pri misli, da se ji odpira s tem odgovorilo najzdrnejše igre z Armandom. Zato je odgovorila skoraj z osornim glasom: — Pa ostanite! Ostala sta sama in počasi sta odšla v salon. Grofica je sedla v nizek naslanjač pri mizici in

gledala nekaj časa svojega moža, kako hodi ves zamišljen po sobi. Potem je pa dejala baš ko se ji je približal:

— Nocoj sem dolgo govorila s Paulom o stvarih, ki nas vse močno zanimajo. — Ah! — Je vzkliknil Armand in dvignil glavo. — Da, že dolgo opazujem, da se neprestano suče okrog Lucie in hotela sem vedeti, kakšne namene ima...

— Ali je vam povedal to? — Je vprašal Armand z nadihom strupenosti. — Da, vse mi je povedal. — In kakšni so njegovi nameni? — O, za nas povsem zadovoljivi. Hoče se oženiti z njo.

— Dobro. Toda med to željo in njenim uresničenjem stoji majhna ovira: volja gospodične Ardrimontove.

— Kaj je vam njena volja znana? — Da, znana mi je. Tudi jaz sem opazil, da se suče Cravant okrog Lucie in ta čas, ko ste vi zasliševali njega, sem jaz zaslišal njo. — In kaj vam je odgovorila? — Da ji Paul ni všeč.

Komtesa je povedala glavo in obmolnila. Kaj je napotilo Armanda da je storil isto, kakor ona? Mar ni sledil glasu tajne ljubosumnosti? In kakor je hotela ona zvedeti, da-li skrivaj ne misli na Lucio, bi bil on rad vedel, da-li Lucie ne daje prednosti Paulu. In hoteli spraviš čim več iz Armanda je znova povzela besedo:

MIHAEL ZOŠČENKO:

Za šalo

Ligovski vlak nikoli ne vozi posebno hitro. Bodisi da mu ne dovoljuje tega praga ali da tiri niso prosti, tega ne vem. Vem samo, da je hitrost vlakov čudovito majhna. Vožnja človeka naravnost žali.

In seveda je zaradi take hitrosti človeku v vagonu silno dolgčas. Kar iz kože bi skočil.

Opazovali potnike je malo zabavno. Sicer bi se pa utegnil ta ali oni čutiti užaljenega. Kaj me gledaš, — bi zagodrnjal, — mar me ne poznaš?

Ukvarjali se s svojimi zadevami pa človek tudi ne more vedno. Citati se postavim ne da. Luči so vedno zakajene in zaprjene, povzru so pa še tako visoko pritrjene, da se zelo slabo vidi. Človek bi mislil, da brli pod stropom samo zračne ogelje. Sicer je pa odveč govoriti o svetilkah. Ta vesela zgodba se je pripetila podnevi. Sicer je pa vožnja tudi podnevi dolgočasna.

Torej podnevi, v soboto, se je peljala v vagonu za nekadišnje Fekluša. Fekla Timofejeva Razuvajeva. Peljala se je v Leningrad po opravkih. V Ligozu prodaja na kolodvoru jabolka in semičke.

In tako jo je Fekluša mahnila na Ščukinski trg. Rada bi bila kupila zaboj izbranih jabolk antonovk.

Sedla je v Ligozu k oknu in se odpeljala. Peljala se je in peljala. Nasproti nje je sedel Nikita Fedorov, kraj nje pa Ana Ivanovna Bljudečkina, uradnica socialnega skrbstva. Vsi iz Ligoza. Peljali so se na delo.

Kmalu za Ligozom je pa vstopil še en potnik. Vojak. Dotlej se je peljal zunaj na ploščadi. In sedel je baš nasproti Fekle Timofejeve Razuvajeve. Sedel je in se peljal.

Fekla Timofejeva, čeprav zelo zdrava in zadovoljna, si je odvezala ruto in jela svobodno obravnavati trgovske zadeve, recimo koliko mora biti v zaboji antonovk in druge take reči.

Potem je pogledala skozi okno. Končno je pa jela Fekla Timofejeva od silnega dolgočasje dremati. Bodisi, da je siroto uspa vala toplota v vagonu, ali pa so tako učinkovali na njo dolgočasni prizori iz narave. Fekla Timofejeva je jela kimati in zdehati.

Prvič je zazdehala lahno. Drugič je zazdehala na vsa usta, da bi ji lahko prešel vse zobe. Tretjič je zazdehala še slajše. Vojak, ki je sedel na nasprotni strani, ji je pa dobrodušno potisnil prst v usta. Hotel se je pošaliti. To se zgodi pogosto — človek zazdeha, pa mu potisne kdo prst v usta. Seveda, to se dela recimo med dobrimi prijatelji, stariimi znanci ali pa sorodniki po ženi strani. Toda tu je šlo za povsem neznanega človeka. Fekla Timofejeva ga je videla prvič.

Fekla Timofejeva se je seveda tega ustrašila. In od strahu je brž zaprla svoja usta. Pri tem je pa dokaj močno ugriznila vojaka v prst.

Vojak je bolestno kriknil, jeli je kričati in zmerjati Feklo Timofejevo, češ, da bi mu bila malone odgriznila prst. Hoteli je naveliti na njo, pa so ga zadržali sopotniki. Stori so lo tembolji, ker mu prsta ni bila odgriznila, temveč samo stisnila z zobmi. In niti krvi ni bilo mnogo — samo tako kakaga pol lončka. Začel se je nedolžen prepri. Vojak je dejal:

— Saj sem se samo pošalil. Če bi vam bil recimo jezik odtrgal ali kaj podobnega, bi me lahko ugriznili, s tem se pa ne morem strinjati. Služim pri vojskih in ne morem dovoliti potnikom, da bi mi odgrizovali prste.

Fekla Timofejeva mu je pa odgovorila:

— He, he, če bi me prijel za jezik, bi ti odgriznila vso pest, a prst, vrag vedi, kako umazan je, vrag vedi, po čem smrdi. Take reči se vendar ne smejo delati, to je ne-higijenično.

Potem je bil pa njun prepri prekinjen. Vlak se je blizil Leningradu. Fekla Timofejeva se je še nekaj časa prepirala s svojim vojakom, potem je pa odšla na Ščukin trg.

ŠAH

Glavni turnir LŠK

Ljubljana, 27. februarja.

V Ljubljanskem šahovskem klubu se je začel glavni turnir, ki se ga udeležuje 16 igralcev, med njimi vsi, ki so klubu pripomogli da si je tako zmagovito utrl pot v finale za državno klubsko prvenstvo. Turnir, za katerega je klubov predsednik prof. dr. Kasal razpisal lepo darilo, je važen zlasti zaradi določitve igralcev, ki bodo zastopali klub na raznih tekmah in turnirjih. Turnir bo obenem važna priprava za bližnje državno prvenstvo.

Že prva kola so prinesla presenečenja, ki napovedujejo, da bo borba izredno zanimiva in napeta. V naslednjem prinašamo doseg odigrane partije.

I. kolo: Preinfalk je že v 26. potezi prisilil inž. Weissa k predaji. Sikošek je porazil Cibica, ki je pogršil v otvoritvi. Furlani je prekinil s premočjo kmeta proti Mareku. Majcenovič je v sicilijanki premagal Samca. Peterman je remiziral s Kumljem, Mlinar je pa dobil proti Samoboru. Partija inž. Prek — prof. Cop je bila preložena.

II. kolo: Majcenovič je presenetljivo premagal Sikoška. Tudi zmaga Kumlja proti inž. Weissu je bila veliko presenečenje. Muzlovič je nasledel pasti inž. Pre-

ka in izgubil damo in partijo. Preinfalk je z lahkoto porazil Mlinarja, Samec pa Petermana. Cibic je izgubil proti Mareku, dr. Sever je premagal Samobora, Furlani in prof. Cop sta partiji preložila.

III. kolo: Cibic je končno le prišel v formo in je Furlaniju izsilil remis. Sikošek je ponovno razočaral in zaradi slabe poteze naglo izgubil proti Petermanu. Samec je nepravilno žrtvoval figuro in je moral inž. Weissu partijo predati. Kumelj je porazil Mlinarja, prof. Cop Muzloviča, Marek pa Majcenoviča. Preložena je bila partija dr. Sever : Preinfalk.

IV. kolo: Furlani je naglo porazil Muzloviča. Inž. Weiss je s slabo potezo omogočil Sikošku, da je zmagal v elegantnem napadu. Samec je dobil izgubljeno partijo z Mlinarjem. Preinfalk je imel proti inž. Preku že skoraj sigurno točko, a se je ta še rešil z večnim šahom. Samobor je premagal prof. Copa, Cibic pa po burni igri Majcenoviča. Partiji dr. Sever : Kumelj in Marek : Peterman sta bili preloženi.

V. kolo: Furlani je v španski igri sijajno ovrgel Majcenovičovo kombinacijo in zmagal Sikoška. Inž. Weiss je nadigral Mlinarja. Inž. Prek je zaradi hude napake hitro dobil točko od Kumlja. Muzlovič in Samobor sta remizirala, dočim so bile ostale partije preložene.

VI. kolo: Odigrane so bile le tri partije. Furlani je gladko premagal Samobora. Inž. Weiss je prekinil v dobljeni poziciji s Cibicem. Preinfalk je porazil Muzloviča. Ostali so preložili.

Stanje po 6. kolu: Furlani Preinfalk, inž. Prek 3½ (2), Sikošek 3 (1), Kumelj 2½ (2), Marek 2 (4), Samec 2 (2), Majcenovič 2 (1), Peterman 1½ (3), Cibic 1½ (2), Muzlovič, Samobor 1½, prof. Cop, dr. Sever 1 (4), inž. Weiss 1 (2), Mlinar 1 (1).

V nedavno končanem ožjem turnirju je zmagal Samobor s 9½, 2. in 3. Kumelj in Mlinar 8½.

Z Jesenic

Zanimivo predavanje v Sokolskem domu. V sredo zvečer je v Sokol. domu predaval g. dr. Branko Alujevič iz Ljubljane o delavski socialni zakonodaji. G. predavatelj nam je v enournem lepo zasnovanem govoru orisal delavsko socialno zakonodajo, razne vrste socialnega varovanja ter delokrog Inšpekcij dela, Delavskih zbornic in delavskih strokovnih organizacij. Poudarjal je, da v naši državi delavska socialna zakonodaja še ni prišla povsod praktično do popolnega izraza, kar je v mnogih primerih odvisno od dobre volje delodajalcev, zavednosti delojemalcev in Inšpekcije dela, ki kontrolira v koliko se izvajajo posamezne določbe v pogledu varnostnih in higijenskih naprav s strani delodajalcev. Dotaknil se je tudi uredbe o minimalnih delavskih mezdah, ki ne odgovarja življenjskim prilikam delavstva v raznih delih države, katere pa vendar štiti najbednejše delavce pred izkoriščanjem s strani gotovih delodajalcev v naših krajih. Uredba o delavskih minimalnih mezdah, ima po njegovem mnenju tudi to dobro stran, da daje oblastem močno ingerenco pri reševanju spornih vprašanj med delodajalci in delojemalci. Po predavanju se je o temi razvila živahna in zanimiva debata v katero so posegli bratje Čuček, Sušnik in dr. Obersnel, na kar se je slednji primerno zahvalil predavatelju za lepo in zanimivo predavanje.

DOBRI PRIJATELJI

— Dobri prijatelji so lahko samo plešasti ljudje.
— Zakaj pa?
— Zato, ker si ne morejo akočiti v lase.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklic

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK
(po desetletnem sistemu). Vredni tečaj (1—3 mesece) za začetnike in izveščance. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. zvečer. Pričetek pouka 3. marca. Najnižja solnina, učna ura samo 2 Din. Christof. učni zavod, Domobranska cesta 15. 584

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

NOVOSTI

lepe vzorce za Pamparce, sportne obleke, nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. 2. L.

JAVNA DRAŽBA

najdenih predmetov se bo vršila dne 3. marca ob 9. uri na glavnem kolodvoru v Ljubljani 657

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, voženje zaves, perla, monogramov, gumbic. Velika zaloga perla po 6.75 Din. Ljubljana, Gosposvetska 12. 657

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

PROSTOVOLJNA SODNA DRAŽBA

v zapuščeno pokojnega Tomaža Einspielerja, višjega sodnega svetnika v pokolu v Ljubljani. Strelška ulica štev. 20. — spadajoče imovine se vrši:
a) Prodaja premeščen v stanovanju zapuščenika v Ljubljani, Strelška ul. štev. 20 v torek dne 2. marca 1937 ob 9. uri do poldne.

Dražba nepremičnin hšev štev. 20 v Strelški ulici z vrtoom — vloz štev. 155 kat. obč. Poljansko predmestje v pisarni podpisane notarija v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 6 v petek dne 5. marca 1937 ob 10. dopoldne.

Dražbeni pozoci so na vpogled med uradnimi urami v pisarni podpisane notarija: Mato Hafner, javni notar, kot sodni komisar. 639

FOTOAPARATE

Goldmann 13/18 kvadratična, dvojni anašt. 27 em. 1400 Din. Berghel 10/15 Helltor 4.5, Din 2000.—, Berghel 9/12 Helltor, 4.5 1200 Din. Pilot malozarcalna Gesser, 3.5, 1500 Din. Aparat 10/15. Prolar. leča Zeiss, 600 Din. in mnogo drugih. Razne rumenice, merilce itd. Komisij-ska prodaja, zamenjava. 652

Razstava

MODEL KLOBUKOV LASTNEGA
IZDELKA od 28. febr. do 4. marca.

SALON TRUDA

ALEKSANDROVA 5 PRITLICJE

ZAHVALA

Za vse izraze sočutja in sožalja, prejete ob nepričakovani smrti naše nepozabne soproge, mame in tete, gospe

Marije Fabjančič

se vsem najiskrenejše zahvalujemo. Posebno hvalo smo dolžni zboru bežigraskih pevcev za ganljive žalostinke, darovalcem lepega cvetja in šopkov, kakor tudi vsem onim, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

LJUBLJANA, 25. II. 1937.

ZALUJOČI OSTALI

Novo otvorenja trgovina manufakture in krojaških potrebščin

Vedno na zalogi velika izbira manufakturnega blaga za moške in ženske. Tovarniške cene!

Priporoča se

BRANKO MAKAR
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 24

VSEH VRST USNJA BOKSI, ŠEVRO-I, LAKI, KRUPONI V VELIKI IZBIRI:

KOŽICE ZA ROKAVICE, DAMSKE TORBICE, KOVČKE, NAHRETNICE, DENARNICE I. T. D. dobite najceneje pri trdkri

Fran Erjavec — Zaloga usnja
LJUBLJANA, STARI TRG 18

Otroški voziček. Dvokolesna. Šivna in najnovejših motorji, stroji, modeli, tricikliji pogrežljivi. PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO:

„TRIBUNA“ F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

BRIVSKEGA VAJENCA
takoj sprejemem. Naslov v upravi „Slov. Narod.“ 651

Centralni trg čehoslovaške industrije Praški eksportni sejem

od 5. do 14. marca 1937

takoj za Leipzigom

50% popust na čehoslovaških železnica.
25—50% popust na inozemskih železniških parobrodih in zračnih linijah.
Nadalje informacije in sejmske izkaze dobite pri zastopniku Praškega vzorčnega velesejma

ALOMA COMPANY d. o. z. — Ljubljana Aleksandrova 21A.
ČEHO-SLOVAŠKI KONZULAT
»PUTNIK«, Gajeva ulica, za nebotičnikom.
ali direktno pri Direkciji praškega velesejma Praga VII, velesejmska palača.

LIPSKI SPOMLADNI SEJEM 1937

(Leipziger Frühjahrsmesse 1937)

ZACETEK 28. FEBRUARJA

60% POPUSTA NA VOZOVNICAH na nemških železnica, znaten popust v drugih državah.

Vsa pojasnila dajeta častna zastopnika:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33, telefon 27-62.
JOSIP BEZJAK, Maribor, Gosposka ul. 25, telefon 20-97.
in ZVANICNI BIRO LAJPCISKOG SAJMA, Beograd, Knez Mihajlova 33/I, telefon 24311.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Vsemogočni je poklical k sebi v večno življenje po večno plačilo našega predobrega in skrbnega soproga, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Kušarja Franceta

Zapustil nas je po dolgem trpljenju, potolažen s tolažili svete vere, v petek 6. t. m. ob pol 10. uri zvečer.

Dragoga pokojnika sprejmemo k večnemu počitku v nedeljo 28. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Ljubljana, Erjavčeva c. 9, k Sv. Križu.

LJUBLJANA, CERKNICA, dne 27. februarja 1937,

žalujoči rodbini KUŠAR — MALEZIČ.

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO